

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

22. ČÍSLO / XVI. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

1. ČERVNA 2008

Z obsahu:

Dionysios Areopagita

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
14. května 2008
- strana 2 -

Boleslas Sloskans (1893-1981)

Dojemný osud běloruského
biskupa Boleslase
Sloskane, který za svou
víru trpěl v sedmnácti
sovětských vězeních
- strana 4 -

Eucharistický život podle příkladu svatých (2)

- strana 6 -

„Láska se stále rozlévá“

- strana 8 -

Před monstrancí

- strana 8 -

Smysl zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie

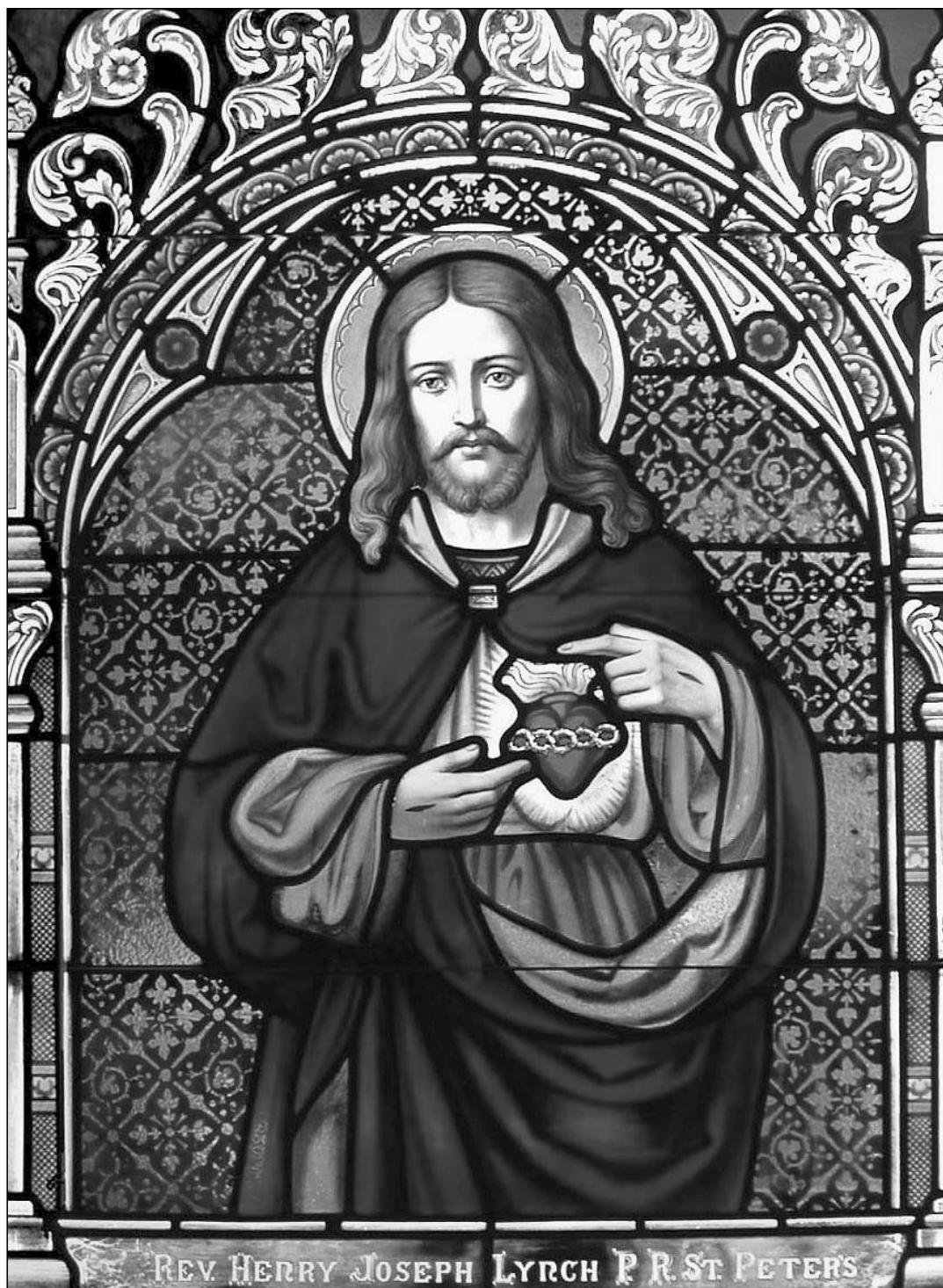
- strana 9 -

S láskou a úctou (dokončení)

Biskup Athanasius
Schneider
- strana 10 -

„Jsem katolík“

Bernhard Speringer
- strana 11 -

Dnes bych chtěl v cyklu katechezí o církevních Otcích hovořit o postavě poněkud tajemné: o teologovi 6. století, jehož jméno je neznámé a který psal pod pseudonymem Dionysios Areopagita. Tímto pseudonymem připomínal úryvek z Písma, který jsme právě vyslechli, tj. onu příhodu, kterou vypráví svatý Lukáš v sedmácté kapitole Skutků apoštolů, kde se popisuje, že Pavel kázal v Aténách v Areopagu pro elitu řeckého intelektuálního světa; ale nakonec většina posluchačů projevila nezájem, odešla a vysmála se mu; nicméně několik málo se jich sblížilo s Pavlem a přijali víru. Evangelista nám uvádí dvě jména: Dionysios, člen Areopagu, a jistá žena Damaris.

Jestliže autor těchto knih si po pěti stoletích vybral pseudonymem Dionysios Areopagita, chce tím říci, že jeho záměrem bylo postavit řeckou moudrost do služeb evangelia, pomoci setkání mezi řeckou kulturou a inteligencí a hlásáním evangelia; chtěl udělat to, co měl v úmyslu onen Dionysios, totiž aby se řecké myšlení setkala s hlásáním svatého Pavla; chtěl se jako Řek stát učedníkem svatého Pavla, a tak učedníkem Kristovým.

Záhada pseudonymu

Proč zatajil své jméno a zvolil si tento pseudonym? Část odpovědi byla již vyslovena: chtěl vyjádřit tento základní záměr svého myšlení. Ale jsou zde dvě hypotézy o této anonymitě a tomto pseudonymu. První hypotéza říká, že to byla záměrná falzifikace: tím, že datoval svá díla do prvního století, do doby svatého Pavla, chtěl dát své literární produkci takřka apoštolskou autoritu. Ovšem lepší než tato hypotéza – ta se mi zdá málo pravděpodobná – je jiná: že chtěl udělat právě úkon pokory. Nedávat slávu svému jménu, nestavět svým dílem pomník sám sobě, ale skutečně posloužit evangeliu, vytvořit teologii církevní,

Dionysios Areopagita

nikoliv individuální, postavenou na sobě samém. Ve skutečnosti se mu podařilo vytvořit teologii, kterou můžeme datovat do šestého století, nikoliv však připisovat jedné z postav té doby: je to teologie od-individualizovaná, je to teologie, která vyjadřuje obecné myšlení i mluvu. Byla to doba ostrých polemik po Chalcedonském koncilu; on naopak v sedmé Epištole říká: „Nechtěl bych vytvářet polemiky;

mluvím prostě pravdu, hledám pravdu.“ A světlo pravdy samo vyvolá pád bludů a dá zářít tomu, co je dobré. A tímto způsobem očistil řecké myšlení a uvedl je do vztahu k evangeliu. Tento princip, který potvrzuje v sedmém dopise, je také vyjádřením pravého ducha dialogu: nehledat věci, které rozdělují, hledat pravdu v Pravdě samotné; ona pak zazáří a dá bludům padnout.

Editorial

K představám vytouzeného lidského štěstí patří nesporně takové pojmy, jako upřímná láska čistých milenců, milostné spojení manželů či láska matky, která krmí a líbá své milované dítě. Ve všech těchto třech příkladech jde o lidské vztahy, ve kterých hraje svou roli „lidské srdce“, a všechny tři představují jakoby stupně lásky, které směřují k dokonalému sjednocení v určitém stupni úplného sebedarování. Naopak o člověku, který není schopný milovat druhého člověka, který s druhým člověkem necítí, říkáme, že „nemá srdce“. „Srdce“ tu nepředstavuje jeden z fyziologických orgánů lidského těla, ale stejně nezbytný orgán duševního, duchovního a citového života člověka, v němž jako by se soustřeďovalo všechno jeho lidství, takže je jakýmsi symbolem charakteru člověka. Ale existuje příbuznost a spojitost obou těchto srdcí, která je patrná z toho, jak naše tělesné srdce po svém reaguje na stavy našeho citového a duševního života. Naše srdce může „jásat radostí“ nebo „pukat bolestí“, a přitom snad nejvíce se raduje z opravdové lásky a nejvíce trpí neláskou a nevďěčností. Stupeň takové radosti či bolesti závisí samozřejmě i na tom,

jak vnímavé a citově bohaté je v tomto směru naše „srdce“, do jakého stupně je schopné lásku prožívat, tj. rozdávat i přijímat. I když je dnes mezi lidmi nemálo i těch, kteří sotva chápou, o čem je zde řeč, a u jiných je pojem „lásky lidského srdce“ značně zdeformován, zůstává opravdová láska od nepaměti ústředním a spojujícím tématem nejhodnotnější části lidské kultury. „Věčnost lásky“ nám také umožňuje, aby nás uchvacovala a dojímal umělecká díla různého druhu, i když vznikla třeba před tisíciletími. Je v tom hluboký základ našeho lidství, který přetrvává všechny jiné změny, a pokud se z lidského života a myšlení vytratí, a to není dnes vůbec vyloučeno, znamená to konec našeho lidství a tím i konec lidstva.

Je tomu tak proto, že je to ve skutečnosti největší a nejpodstatnější dar, který nám Stvořitel dal spolu s životem do vínku, dar, pro který sáhl do nejhlubší podstaty svého vlastního bytí: Bůh je tím, čím je, protože je Láska. Je to pro nás dar nejen největší, ale i nejpodstatnější, protože bez něho by naše lidská existence ztratila svůj konečný smysl. Bude to pro nás jednou úžasně

Pokračování na str. 13

Výzva neopolyteismu

Tedy jakkoliv teologie tohoto autora je – tak říkajíc – „na osobní“, reálně církevní, můžeme ji umístit do VI. století. Proč? S řeckým duchem, kterého autor postavil do služeb evangelia, se potkal v knihách Prokla, který zemřel r. 485 v Aténách: tento autor patřil k pozdnímu platonismu, směru myšlení, které transformovalo Platónovu filozofii na určitý druh náboženství, jehož smyslem bylo vytvořit velkou apologii řeckého polyteismu a vrátit se po úspěchu křesťanství k antickému řeckému náboženství. Chtěl ve skutečnosti ukázat, že božstva jsou síly, které operují v kosmu. Závěr byl, že je třeba pokládat za pravý spíše polyteismus než monoteismus s jediným Bohem Stvořitelem. Byl to velký systém kosmického božství, tajemných sil, to, co ukazoval Proklos, pro kterého v tomto zbožštěném kosmu mohl člověk najít přístup k božství. Rozlišoval proto cesty pro prosté, kteří nebyli schopni pozvednout se k vrcholům pravdy – pro ty mohly být dostačující určité obřady – a cesty pro moudré, kteří se naopak měli očistit a dospět k ryzímu světlu.

Teologie jako liturgie

Toto myšlení, jak je vidět, je hluboce protikřesťanské. Je to pozdní reakce na vítězství křesťanství. Je to protikřesťanský výklad Platóna, zatímco už byl běžný křesťanský výklad tohoto velkého filozofa. Je zajímavé, že tento Pseudo-dionysios se odvážil posloužit si právě tímto myšlením, aby dokázal Kristovu pravdu; chtěl přetvořit tento polyteistický vesmír na kosmos stvořený Bohem, kde všechny síly jsou Boží chválou, a ukázat velkou harmonii Božího kosmu, tuto symfonii kosmu, která přechází od serafů k andělům a archandělům, k člověku a všem tvorům, kteří společně reflektují Boží krásu a jsou Bo-

Pokračování na str. 12

Závěr velké katecheze

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Kdo slyší má slova a činí je,
bude podobný rozváznému muži.*

Dnes můžeš být svědkem toho, jak Pán uzavírá vyhlášení ústavy Božího království. Na každické slovo, které pronesl ve své velké horské řeči, se můžeš plně spolehnout. Na závěr požaduje od svých učedníků důslednost a opravdovost. Na rozdíl od pozemských říší v jeho království nikdo nemá šanci uspět s protekcí ani s přetvářkou. Všichni stojí před stejnou a rovnou příležitostí, jak přejít z časného Božího království zde na zemi do věčného království v nebi. Jedinou platnou legitimací je opravdovost života ve shodě s vůlí Otce, který je v nebesích.

Ježíš, který zná tak dobře srdce jednoho každého a nikdo ho nemůže oklamat, ví ovšem velmi dobře, jak lehce můžeš v této věci klamat sebe sama. Využij proto příležitosti dnešního setkání s Pánem a vypros si od jeho Svatého Ducha světlo, které ti pomůže odhalit, kam doopravdy směřuje tvá úcta, abys nebyl nakonec v rozhodné chvíli zaskočen poznáním, že místo svého Pána a Boha jsi ctil spíše jen sebe a své vlastní myšlenky a city. Ty, které se Nepříteli nepodařilo zlákat do řad Božích odpůrců, pokouší se zavést úlisně na bludnou cestu, aby ctili Pána toliko ústy, zatímco jejich srdce se utápí samo v sobě a od Pána se vzdaluje⁽¹⁾. To, že nacházíš velké zalíbení ve svých zvláštních pobožnostech a modlitbách, nemusí ještě znamenat, že v nich má zalíbení také Pán. Možná, že svou vynalézavostí a duchovní mnohomluvností předčíš mnohé jiné, ale to není měřítko, které používá Bůh. On očekává od tebe především jedno: aby tvá duše a tvé srdce splynulo s jeho vůlí. Život v Bohu není něco jako soutěž, kde vítězí ten, kdo podá větší výkon než ostatní. Ke svému hodnocení před Bohem vůbec nepotřebuješ srovnávání s někým jiným. *První budou poslední a poslední první*⁽²⁾, protože rozhodující není, zda jsi lepší než ostatní, ale zda jsi v plné shodě s tím, co od tebe očekává Bůh.

Tvá modlitba se bude Pánu líbit tím více, čím více směřuje k podstatnému a jedinému cíli: k poznání toho, co právě od tebe tvůj Pán očekává, a k vyprošení síly a pomoci potřebné k naplnění jeho nejsvětější vůle. Nejlepší nápad ze všech nápadů je upřímná touha stále poznávat a pak uskutečňovat to,

co chce Pán. A protože Pán má pro každého z lidí svůj jedinečný a nezastupitelný úkol, je zbytečné srovnávat se s druhými. Takové porovnání ti může také nebezpečně lichotit nebo tě naopak zbytečně naplňovat malomyslností, přičemž jedno i druhé nevede jinam než na scesti.

Ani sama příslušnost k té či oné skupině či hnutí neznamená v Božích očích nic, pokud nepodporuje a nerozvíjí v tobě tvou pokornou oddanost a vytrvalou službu bližním. To, co platí pro jednotlivce, platí podobně i pro různá duchovní společenství. Čím užitečnější by mohla být ta či ona družina pro Boží království, tím více záleží Odpůrci na tom, aby byla užitečná spíše pro něho alespoň tím, že vyvolává rozdělení. V dějinách Božího království na zemi nechybí příkladů, že se mu to úspěšně daří. Nezrodily se snad nakonec bludy a rozkoly právě v těch duších, kterým nechyběla horlivost a mimořádná aktivita, ale nedostávalo se jim nezbytné pokory? Oslněny vlastními nápady a potleskem nemoudrých žily v mylném přesvědčení, že *tím slouží Bohu*⁽³⁾. Ani pocit velké důvěrnosti s Pánem nás neopravňuje k tomu, abychom začali *žít podle svých nápadů*⁽⁴⁾. To bychom se pak marně dovolávali: *Jedli jsme s tebou, učil jsi na našich ulicích*⁽⁵⁾. Ano, Pán u nás učil, ale učil nás tomu, abychom slyšeli jeho slova a zachovávali je.

Připadá ti možná samozřejmé, že když někdo koná mimořádné skutky, patří jistě k Božím vyvoleným. Pokud k nim však opravdu patří, pak nikoliv pro tyto skutky, ale jedině proto, že věrně koná vůli nebeského Otce. Různé výjimečné schopnosti a charismata nejsou odměnou ani vyznamenáním za dosavadní zásluhy. Pokud jsou od Boha, pak jsou tyto propůjčené hřivny určené výlučně k tomu, aby sloužily k šíření Božího království. Ti, kterým byly propůjčeny, budou skládat přísné účty z toho, jak tyto hřivny zhodnotili. Apoštol proto doporučuje: *Usilujte o lepší dary*⁽⁶⁾.

Tvůj Pán tě totiž předem upozorňuje, že ne všechny divy a zázraky pocházejí od Boha. Musíš počítat s tím, že i ten, kdo prorokuje a koná divy, může patřit k těm, které Pán *nikdy neznal*. Jsou pro něho cizí jako *pachatelé nepravosti*. A v jeho očích není větší nepravosti než domýšlivost a pýcha v každé podobě. *Povstanou nepraví proroci a budou konat velké divy, takže by svedli k bludu i vyvolené*⁽⁷⁾.

Buduj tedy svou stavbu duchovního života nikoliv na písku okamžitého sebeuspokojení a lidské chvály, které se zhroutí při první zkoušce a protivenství, ale na pevné ská-

Liturgická čtení

1. čtení - Dt 11,18.26-28

Mojžíš řekl lidu: „Uložte si tato má slova do svého srdce a do své duše. Přivažte si je jako znamení na svou ruku a budou jako značka mezi vašimi očima. Hle, já vám dnes nabízím požehnání a kletbu. Požehnání, když budete poslouchat příkazy Hospodina, vašeho Boha, které já vám dnes prikazuji. Kletbu, když příkazy Hospodina, vašeho Boha, poslouchat nebudete a ustoupíte z cesty, kterou vám já dnes prikazuji, a budete následovat cizí bohy, které jste neznali.“

2. čtení - Řim 3,21-25a.28

Bratři! V nynější době se stalo zřejmým, že Bůh dává spravedlnost nezávisle na Zákonu. Svědčí o tom už Zákon a Proroci. Je to ospravedlnění, které dává Bůh na základě víry v Ježíše Krista, a to všem, kdo věří. Rozdílu není. Vždyť všichni jsou hříšníci a nedostává se jim Boží slávy. Z jeho dobroty však docházejí ospravedlnění zdarma, protože je vykoupil Kristus Ježíš. Aby Bůh ukázal svou spásnou spravedlnost, ustanovil ho jako smírnou oběť v jeho krvi, která působí skrze víru. Jsme totiž přesvědčeni, že člověk je ospravedlňován skrze víru, beze skutků předepsaných Zákonem (Mojžíšovým).

Evangelium - Mt 7,21-27

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane!‘, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Mnoho z nich mi řekne v ten den: ‚Pane, cožpak jsme v tvém jménu prorokovali? A nevyháněli jsme tvým jménem zlé duchy? A nedělali jsme tvým jménem mnoho divů?‘ Ale tehdy jim prohlásím: Nikdy jsem vás neznal. Pryč ode mě, kdo pácháte nepravostí! Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozváznému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnal se vichřice a obořila se na ten dům – ale nezřítel se, protože měl základy na skále. Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se poštetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnal se vichřice a obořila se na ten dům – i zřítel se a jeho pád byl veliký.“

le, kterou je Pán. Jistota tvé důvěry v jeho nekonečnou lásku je ti dostatečným důvodem pro tvou pokornou podřízenost jeho vůli i tehdy, když se tvá přirozenost ještě vzpouzí. I v největších temnotách ti dokonce ukáže svou jasnou tvář a zachrání tě svou slitovností.

Vzmuž se a buď srdnatý a spoléhej na Pána⁽⁸⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 15,8; ⁽²⁾ Mt 19,30; ⁽³⁾ srov. Jan 16,3;

⁽⁴⁾ Ž 81,11; ⁽⁵⁾ Lk 13,26; ⁽⁶⁾ 1 Kor 12,31;

⁽⁷⁾ Mt 24,24; ⁽⁸⁾ resp. Žalm 31

Boleslas Sloskans vyrůstal v Lotyšsku jako syn rolnických rodičů. V roce 1926 uprostřed komunistického pronásledování byl v Moskvě jako 32letý kaplan v přísné tajnosti vysvěcen na katolického biskupa Mohileva-Minska. Odvážně a skromně vykonával novosvěcený biskup svůj pastýřský úřad v tajné církvi. *Dělám, co pokládám za svoji povinnost.*

Komunistům se stal trnem v oku a již po krátkém čase ho obvinili ze „špionáže pro zahraničí“ a v září 1927 ho zatkli. Tím začala pro Boleslase Sloskance těžká cesta utrpení, o které jeho přítel P. Werenfried van Straaten později napsal:

Za svoji víru trpěl v sedmácti sovětských vězeních. V moskevském vězení Ľubjanka ho nahého přivázali na stůl a bičovali ho až do krve. Vestoje ho vtačili do úzké klece, ve které se nemohl ani pohnout, a na hlavu mu ve dne v noci kapala ledová voda. Celé týdny musel ležet na zádech, připoutaný k zemi pod oslepujícím světlem silného reflektoru. Tři měsíce čekal v úplně tmavé cele smrti na svoji popravu; jeho jedinou stravou byla zkažená polévka a čas mohl odhadovat jen podle kroků zajatců, které z vedlejších cel vedli na popravu.

Přes všechna tato muka zůstal na duchu nezlomený. Bez ustání se modlil a rozjímal křížovou cestu a růžencová tajemství. Když strážník viděl jeho úsměv, s úžasem se zeptal: „Ty jsi šťastný?“ Biskup odpověděl: „Ano, protože jsem úplně svobodný, vy však svobodní nejste!“

Šest měsíců po zatčení se v únoru 1928 dověděl od hlídače, že byl odsouzen na tři roky nucených prací na zlověstných Soloveckých ostrovech 160 km od severního polárního kruhu. Tyto ostrovy jsou známé jako první tři ruské gulagy. Na cestě do tábora se zajatci Sloskansovi naskytlá nečekaná příležitost: *Mohl jsem se vyzpovídat. Moje srdce se naplnilo nečekanou radostí!*

Boleslas Sloskans (1893–1981)

„Láska všechno snáší,“ čteme v Hymnu na lásku. Jak se tato slova svatého Pavla mohou uskutečnit, ukazuje nám život a dojemný osud běloruského biskupa Boleslase Sloskance. I když v koncentračním táboře, ve vyhnanství a nakonec v exilu nechápal vždy své utrpení, jako člověk modlitby ho však dokázal s láskou obětovat. Stále si v srdci opakoval slova: „Ježíši, Maria!“ a z těchto dvou jmen čerpal sílu, aby dokázal žít a odpouštět svým trýznitelům.

Mladý biskup mohl konečně napsat své rodině do Lotyšska. List dokládá, jak se naučil nacházet Boha v bolesti: *Milí rodi-*

Biskup Boleslas Sloskans

če! ...Vždy jsem rád kázal o těchto slovech našeho Pána: „Bez Boží vůle ani vlas z hlavy nepadne.“ Teď jsem sám zakusil, že všechno, co se děje z Boží vůle anebo co Bůh dopustí, děje se jen pro naši spásu. Během posledních 15 let jsem nepřijal tolik milostí jako za posledních pět měsíců mé vazby.

Nucené práce v ruském gulagu

Ta se stala pro můj duchovní život největší a nejkrásnější zkušeností, když pomínu bolest, že nemohu slavit mši svatou... Jsem velice šťastný, protože jsem se naučil milovat všechny lidi bez výjimky, i ty, kteří si zdánlivě lásku nezaslouží. Oni jsou ti nejnešťastnější!

Po příchodu na Solovecké ostrovy, kde mezi 60 000 zajatci trpělo nescísně mnoho kněží a v roce 1926 zde bylo až 26 pravoslavných biskupů, čekala na Sloskance těžká a namáhavá práce na stavbě silnice.

Během prvního roku zemřelo 700 z 1000 zajatců na následky vyčerpání a strádání. Otročská práce, hlad, zima a vlhko zničily zdraví 34letého biskupa. Těžce nemocného, hluchého na jedno ucho a s nohama, kterým hrozilo ochrnutí, museli ho odvézt do nemocnice.

Sotva zotavený se již na podzim v roce 1928 dostal do pravoslavného kláštera na hlavním ostrově, který byl přestavěn na koncentrační tábor. Tady se biskup k velké radosti potkal s několika katolickými kněžími a do svého deníku zapsal: *Tam jsem dokonce v roce 1928 vysvětil Donata Novického na jáhna a poz-*

ději na kněze, samozřejmě v největší tajnosti! Po nocích jsme slavili mše svaté v malé nenápadné podkrovní světnici nebo v chladné cele, jeden kněz za druhým, poslední končil mši svatou krátce před východem slunce. Nikdo si ničeho nevšiml.

Ze sušených hroznů dělal biskup Sloskans víno a jako hostie posloužil kousek chleba. Ráno cestou do lesa odevzdal konsekrovaný Chléb spolehlivým zajatcům, ti ho zabalili do kusu čistého plátna a během práce ukryli u kořenů jednoho stromu.

Během dne pak mohli jednotliví věřící u tohoto „stromu života“ přijímat tajně Chléb života. Několikrát bylo možno v lese slavit mši svatou a mnohým se podařilo vyzpovídat. Tajně a s velkým rizikem se pašovala Eucharistie i do baráků, kde bylo umístěno na 400 zajatců. Tak mohli duchovní celé týdny vykonávat svou kněžskou službu, dokud se v lednu 1929 všechno neprozradilo. Sloskance přesunuli na sousední ostrov Anser. O svých zážitcích napsal: *Když jsem vešel do svého baráku, bylo tam asi dvacet osob a z nich polovina byla nahá – bylo to v lednu uprostřed zimy!*

Jednou v noci jeden vězeň navrhl: „Nemohl by nám biskup odsloužit mši?“ Dozorci i přes hrozbu smrti opatřil trochu chleba a vína. Malá plechovka sloužila jako kalich, víčko jako patena.

Když pak biskup přišel na řadu, aby využil místo na spaní, lehl si na zem, nikoliv tvář k zemi jako při svěcení, ale lehl si na záda a na hrud' si položil chléb a víno a začal recitovat mešní texty. Tak vytvořil ze svého těla oltář, na kterém slavil Kristovu oběť. Ostatní, namačkání těsně vedle sebe,

se vzdali nočního času na odpočinek, aby mohli být u Pána.

Sloskans byl vděčný za dřevěnou pryčnu, kterou mu přidělili po pravoslavném biskupovi Petrovi Zverevovi. Ten tři dny předtím zemřel na „tyfus“, když ho „léčili“ na oddělení pro nemocné. Ve skutečnosti, a to věděl každý odsouzenec, z oddělení sotva někdo odešel živý. Vědělo se, že nemocného se jednoduše zbavili tak, že ho otrávil. Proto vězni nazývali toto oddělení Golgota.

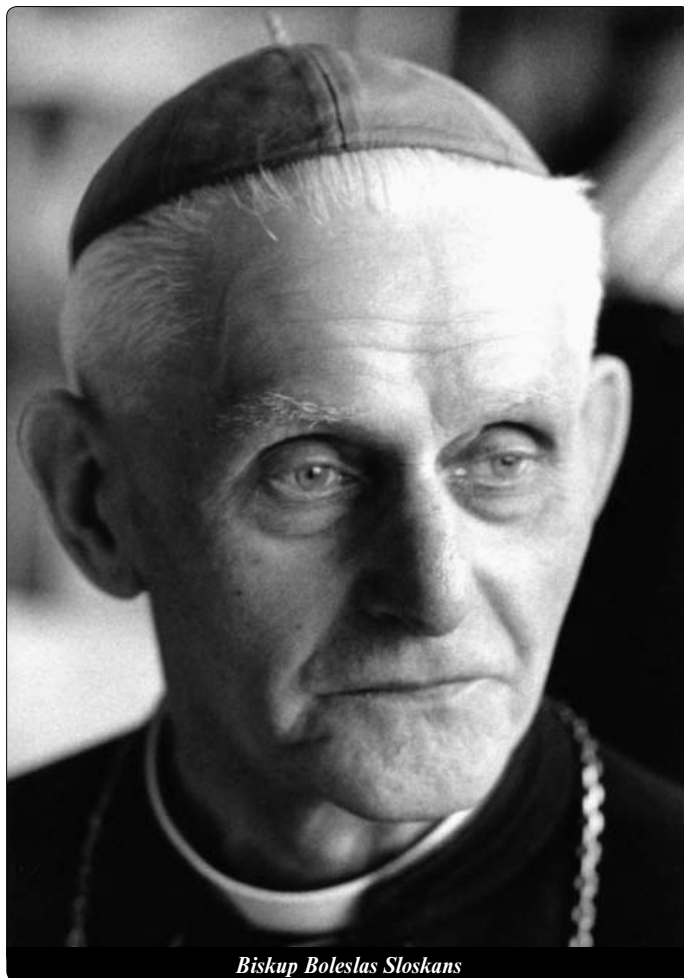
Dalších 22 katolických kněží trpělo v krutém táboře a biskup Sloskans, nezlomený na duchu, si poznamenal s humorem do svého deníku: *Mezi námi kněžími vládne pravý, svatý komunismus. Dělíme se o všechno: o práci, šaty i potravu.*

Jeden vězeň líčil život v Gulagu: *Do jedné malé cely nás tlačili tolik, že jsme v noci museli stát, protože na ležení nebylo místo.*

V jedné zatuchlé páchnoucí cele se 20 vězňů dohodlo, že se k sobě stlačí tak, aby aspoň pro jednoho zbylo místo na ležení. Po určitém čase se střídali a zase jiný mohl chvíli ležet. Postupně už o sobě věděli, že je mezi nimi několik katolíků. Ostatní byli pravoslavní. Rozhodli se, že se v noci budou šeptem modlit. A tak se z cely stal skutečný dům modlitby.

Pravoslavní i katolíci se tu sjednotili. Byl to ekumenismus utrpení.

Jen na jeden jediný týden dostal biskup Sloskans v roce 1933 svobodu a mohl se vrátit do své ruské diecéze, aby ji pak po dalším zatčení již nikdy nespátřil. Následovalo vyhnanství a deportace na Sibiř k severnímu polárnímu kruhu. Biskup tajným agentům stále opakoval stejná slova: *I když víte, že jsem nevinný, chcete mě zabít jako špiona. Já však chci zemřít jako mučedník svaté Církve.* Biskup vydržel 17 měsíců v úplné izolaci, v zimě při teplotě -60°, v létě v záplavě dotěrných komárů. Zábleskem světla byla pro něho kniha svaté Terezie od Ježíše

Biskup Boleslas Sloskans

a občas tajná „sněžná“ mše, kterou venku na velkém kameni v sibiřské dálce obětoval za své věřící vzdálené 4000 km.

Zcela nečekaně ho jednou bez jakéhokoliv vysvětlení vyvezli přes Moskvu až na hranice Lotyšska. 22. ledna 1933 mu řekli: *Jste volný!* Zřejmě ho vyměnili za důležitého ruského špiona, kterého zatkli na Západě. V roce 1940, tedy za sedm let, Rusové přepadli Lotyšsko

a začalo kruté pronásledování. Sestra a bratr biskupa Sloskance byli odvezeni na Sibiř a on sám jen o vlas unikl zatčení. Sovětští agenti byli už u domovních dveří, když se biskupovi podařilo zadním vchodem utéci do kostela a ukrýt se pod oltářem Panny Marie Lurdské. I když celý kostel důkladně prohledali, Sloskance nenašli.

Později vyprávěl o tom, jak v roce 1944 musel definitivně

utéci před Rusy a opustit vlast: *Moje matka měla tehdy 80 let. Spolu s nejmladším bratrem je komunisté v jejich vlastním domě zaživa upálili.*

Přes Německo se Sloskans dostal do Belgie a žil zde v exilu více než 30 let. Zde v roce 1981 během modlitby Salve Regina zemřel. Bylo to na Bílou sobotu, o vigilii Veliké noci!

Všichni, kdo poznali tohoto mlčenlivého asketu, jednoznačně tvrdili: *Byl to muž modlitby a bohatého vnitřního života. Často setrval po mši svaté několik hodin v tiché adoraci před Nejsvětější Svátostí. Vyzařoval z něho pokoj a radost. Všechny trpící velmi dobře chápal a měl velký soucit s hříšníky.* Byl věrný svému biskupskému heslu: „Hostia pro fratribus“ – *Jsem živou hostií, duchovním obětím darem za své bratry!* Stal se orodovníkem za lotyšský a ruský národ, za umlčenou církev. I když mu Sověti zabili celou rodinu, byl schopný se modlit víc za své vrahy než za zavražděné, jak ho to naučila jeho matka, a to bez jakékoliv zatrpklosti!

Roger Vanhopplinus, který jako seminarista poznal biskupa Sloskance v roce 1950, mohl se později jako kněz přesvědčit o nezlomném misijním duchu tohoto svatě žijícího pastýře: *Nejčastěji mi vyprávěl o své vlasti, o své rodině, o vyhnanství, o Rusku... Opakovaně se mě ptal, zda bych byl schopný a ochotný jít s ním po pádu železné opony pracovat do Lotyšska, protože je tam velmi málo kněží!* Tohoto pádu se však biskup nedožil.

Teprve deset let po jeho smrti (1991) se Lotyšsko dočkalo svobody a tělo biskupa Sloskance bylo možno převézt do vlasti. Od roku 1993 odpočívá v bazilice v Angloně, v mariánské národní svatyni Lotyšska nedaleko jeho rodiště a jeho ruské diecéze Mohilev – Minsk. V roce 2000 začal proces jeho blahorečení jako biskupa vyznavače.

*Z Vítazstvo srdca 61/2008
přeložil-lš*

Ortodoxní biskupové a kněz uvěznění v gulagu již v roce 1925

Eucharistický život podle příkladu svatých (2)

Svátostný Ježíš je mezi námi

Když přišel sv. Jan Maria Viannay do malé zapadlé vesnice Arsu, kdosi mu s trpkostí řekl: „Tady už není co dělat.“ „Tak to znamená, že je třeba udělat všechno,“ odpověděl světec. A začal ihned s prací. Jak? ... Vstával ve dvě hodiny v noci a modlil se před svatostánkem v temném kostele. Modlil se breviář, rozjímal, připravoval se na mši svatou; po mši svaté dělal důkladné modlitby až do poledne. Stále klečel na podlaze, bez klekátko, s růžencem v prstech, s pohledem upřeným na svatostánek. Tak to trvalo nějakou dobu.

Pak musel začít se změnami v denním pořádku, až dospěl k bodu, že podstatně změnil situaci. Svátostný Ježíš a svatá Panna začali v té chudé farnosti přitahovat duše, až začal být kostel příliš malý na to, aby pojal všechny věřící, kteří se přicházeli zpodobat ke svatému faráři, zavalenému nekonečnými zástupy penitentů. Svátý farář byl nucen zpovídat 10–12 hodin denně.

Jak došlo k této proměně? Chudý kostel, prázdný oltář, opuštěný svatostánek, stará zpovědnice a kněz bez prostředků a málo nadaný. Jak mohl tento neznámý kněz dosáhnout takové obdivuhodné změny?

Stejně otázky můžeme položit v kraji Gargano, v San Giovanni Rotondo, které bylo před desetiletími ztracenou a neznámou vartou ve skalnaté krajině. Dnes je San Giovanni Rotondo středisko duchovního a kulturního života víc než jen národního. Také zde je chudý nemocný mnich, upadající klášter, malý opuštěný kostel, oltář a svatostánek stále osamělý; chudý mnich před ním neúnavně probírá mezi prsty růženec.

Čemu vděčí obdivuhodná proměna, ke které došlo v Arsu a v San Giovanni Rotondo pro stovky, tisíce a miliony osob, které sem přicházejí ze všech částí světa? Jen Bůh může způsobit takové proměny, když si poslouží podle svého způsobu těmi, kteří jsou „nic“, aby pokořil ty, kteří jsou „něco“ (1 Kor 1,28). Všechno způsobil On, božskou a neko-

nečnou mocí Eucharistie, všemohoucí přitažlivou silou, která vyzařuje z každého svatostánku a vyzařovala ze svatostánků v Arsu a v San Giovanni Rotondo a zasáhla duše skrze tyto dva kněze, skutečné služebníky svatostánku (Žid 13,10) a „správce Božích tajemství“ (1 Kor 4,1).

Neboť co je to Eucharistie? Bůh mezi námi. Je to Pán Ježíš, kdo je přítomen ve svatostánkách našich chrámů se svým tělem, krví, duší a božstvím. Je to Ježíš, který je zahalen do podob chleba, ale je skutečně fyzicky přítomen v posvěcené Hostii, aby přebýval mezi námi, působil v nás, skrze nás, byl nám k dispozici. Svátostný Ježíš je skutečně Emanuel – Bůh s námi (Mt 1,23).

Pius XII. nás učí: „Věra Církve je tato: že jeden a týž je Boží Slovo a Syn Panny Marie, který trpěl na kříži, který je přítomen v Eucharistii, který kraluje na nebi.“ „Svátostný Ježíš je mezi ná-

mi jako náš bratr, jako přítel, jako snoubenec našich duší. Chce přicházet k nám a být naším pokrmem věčného života, naší láskou, naší oporou. Chce nás vtělit do sebe, aby byl naším Vykupitelem a Spasitelem, tím, kdo nás přivádí do nebeského království, aby nás ponořil do věčnosti Lásky.“

S Eucharistií nám Bůh dal skutečně všechno. Svátý Augustin volá: „I když je Bůh všemohoucí, více už dát nemohl; ačkoliv je nejmoudřejší, o ničem jiném již nevěděl; ačkoliv je nejbohatší, neměl, co by více daroval.“

Pojďme proto k Eucharistii. Přiblížme se k Ježíši, který chce být náš, aby nás učinil svými. „Ježíši, Chlebe silných duší,“ volá svatá Gemma Galgani, „posilni mě, očisti mě, zbožšti mě!“ Přistupujme k Eucharistii s čistým a horoucím srdcem. Jako světci. Ať se nám nikdy nezdá přílišnou naše snaha poznat toto nevýslovné tajemství. Meditace, studium, úvahy o Eucharistii ať najdou své žárlivě strážné místo v našem denním pořádku. Bude to nejpožehnanější čas našeho dne.

Poznávat, milovat a žít Eucharistií

Abychom objevili alespoň něco z bohatství obsaženého v eucharistickém tajemství, pokusme se o to v trojím a stále jednom cvičení: cvičení myslí, srdce a vůle.

1. Cvičení myslí

Je to pozorné rozjímaní zaměřené na Eucharistii nad knihami, které nás přivádějí k osobnímu odhalení a prohloubení tohoto tajemství lásky (prostá, ale přebohatá je knížička svatého Alfonse z Liguori *Návštěvy nejsvětější Svátosti a nejsvětější Panny Marie*; vzácné jsou dvě brožury sv. Petra Juliana Eymarda *Reálná přítomnost* a *Svaté přijímání*).

Pojďme především do školy sv. Petra Juliana Eymarda, kte-

rý byl nesrovnatelným apoštolem Eucharistie. Jeho povoláním a posláním bylo přivést všechny k Eucharistii. Když založil kongregaci kněží Nejsvětější Svátosti, obětoval svůj život pro království eucharistického Ježíše a napsal tato horoucí slova: „Zde je, drahý Ježíši, můj život: zde jsem připraven jist kamení, umřít v opuštěnosti, jen abych dosáhl toho, že Tě pozvednu na trůn, že Ti dám rodinu přátel, lid, který se Ti bude klanět.“

Kéž bychom poznali dar Boha, který je Lásky, kéž bychom se odevzdali tomu, který nám daruje celou svou Lásku! „Eucharistie“ – říká svátý Bernard – „je láska, která převyšuje všechny lásky na nebi i na zemi.“ A svátý Tomáš napsal: „Eucharistie je svátost lásky, to znamená, že plodí lásku.“ Jednoho dne jeden arabský emír Abd-el-Kader, který procházel ulicemi v Marseille v doprovodu francouzského důstojníka, potkal kněze, který nesl Viatikum umírajícímu. Francouzský důstojník se zastavil, obnažil hlavu a poklekl. Arab se ho zeptal na důvod tohoto pozdravu. „Klaním se svému Bohu, kterého kněz nese nemocnému,“ odpověděl dobrý důstojník. Emír odpověděl: „Jak můžete věřit, že Bůh, který je tak velký, se může stát tak malý a souhlasit s tím, že půjde i do chatrčí chudáků? My muslimové máme vznešenější představu o Bohu.“ „To je proto, že vy máte představu jen o Boží velikosti, ale neznáte vůbec jeho lásku.“

Právě tak tomu je. „Eucharistie“ – volá svátý Petr Eymard – „je nejvyšší projev Ježíšovy lásky. Nic většího než ona už v nebi není.“ Bohužel, kolik je mezi námi křesťanů, kteří ještě neznají nesmírnou míru lásky, která je obsažena v Eucharistii!

2. Cvičení srdce

Jestliže každý křesťan má milovat Ježíše Krista („Kdo nemiluje Pána Ježíše, ať je proklet“ 1 Kor 16,22), láska k Eucharistii by měla být u všech spontán-

ZVLÁŠTNÍ ODPUSTKY V JUBILEJNÍM ROCE SVATÉHO PAVLA

Dekretem Apoštolské penitenciáře byly vyhlášeny zvláštní odpustky pro Rok svatého Pavla. Počínaje 17. hodinou 28. června 2008 může získat plnomocné odpustky za obvyklých podmínek každý věřící, který se u hrobu Apoštola národů v bazilice sv. Pavla Za Hradbami pomodlí Otče náš, Věřím v Boha a modlitbu k Panně Marii a svatému Pavlu. Stejně odpustky je možno získat ve všech kostelech zasvěcených sv. Pavlu a v těch chrámech, které určí místní biskup. Nemocní mohou odpustky získat, když se duchovně spojí s oslavami ke cti svatého Pavla.

ni a trvale živá. Ale také láska vyžaduje cvičení. Je třeba cvičit srdce a toužit po pravém Dobru, dychtit po „Původci života“ (Sk 3,15).

Svaté přijímání představuje vrchol tohoto cvičení lásky, která se stravuje ve spojení srdce tvora a Ježíše. Svatá Gemma Galgani mohla v tomto směru zvolat: „Nemohu unést myšlenku, že Ježíš v zázračné expanzi své lásky promlouvá a zjevuje se poslednímu ze svých tvorů s veškerou září svého srdce.“ A co říci o „cvičeních“ srdce svatě Gemmy Galgani, která toužila být „stanem lásky“, v kterém by držela Ježíše stále u sebe, která toužila mít „místečko v ciboriu“, aby mohla být ustavičně s Ježíšem, která žádala, aby se mohla stát „sférou plamenů lásky“ k Ježíši?

Když svatá Terezička od Ježíška byla již těžce nemocná, s velkým úsilím se vlekla do kostela, aby mohla přijmout Ježíše. Jednou po svatém přijímání ji našly v cele vyčerpanou a zmoženou. Jedna sestra poznamenala, že by se neměla tak namáhat. Svěťice odpověděla: „Čím je toto utrpení ve srovnání se svatým přijímáním?“ Její sladký nářek, že nemohla vykonat každodenní svaté přijímání (to v její době nebylo dovoleno) vyústilo v horoucí vyzvání Ježíše: „Zůstávej ve mně jako ve svatostánku, nevzdaluj se nikdy od své malické hostie.“

Když svatá Markéta Marie Alacoque opustila svět a zasvětila se Bohu v klášteře, udělala zvláštní slib a napsala ho svou krví: „Všechno pro Eucharistii, nic pro mne.“ Je zbytečné snažit se popsat trýznivou lásku této svěťice k Eucharistii. Když nemohla přistoupit k svatému přijímání, propukla v horoucí vzdechy: „Mám takovou touhu po svatém přijímání, že kdyby bylo třeba jít bosýma nohama po ohnivé cestě, abych tam došla, udělala bych to s nevýslovnou radostí.“

Svatá Kateřina Sienská říkála často zpovědníkovi: „Otče,

mám hlad. Pro lásku Boží, dejte této duši její pokrm, eucharistického Ježíše.“ Nebo vyznávala: „Když nemohu přijmout Pána, jdu do chrámu a tam se na Něho dívám... Dívám se a to mě nasycuje.“

Tomu se říká „cvičení srdce“.

3. Cvičení vůle

Vůle je třeba cvičit v tom, jak převádět do života božské lekce Eucharistie. K čemu by bylo objevit nekonečnou cenu Eucharistie (v rozjímáních) a snažit se ji milovat (ve svatém přijímání), kdybychom pak vše nevedli do života?

POROZUMĚT ZÁRMUTKU – víkendový zkušenostní seminář pro pozůstalé

Náhle a bez předchozího varování vstupuje do života smrt. Pro pozůstalé začíná zcela nový úsek jejich života, na který se nikdy nelze připravit. Neexistují žádné rychlokurzy pro truchlící, ale naše víkendové setkání Vám pomůže pochopit, že zármutek je přirozený proces, který má své zákonitosti. Zármutek musí být vyjádřen, prožít, nikoliv potlačen. Jen tak může vést k rozloučení se zemřelým, k vnitřnímu uzdravení a k návratu do života. Obsahové zaměření a organizace tohoto zážitkového semináře vychází z velmi dobrých zahraničních zkušeností. Je vhodný zejména pro rodiče truchlící o své děti, pro pozůstalé po náhlé ztrátě blízkého člověka a pro pozůstalé, kteří se v důsledku úmrtí blízkého člověka ocitli v izolaci a pociťují bezradně.

1. termín: 28.–29. 6. 2008 • 2. termín: 9.–10. 8. 2008. • Zahájení v sobotu ve 12 hodin, ukončení v neděli ve 13 hodin. Odborný garant: Mgr. Dagmar Tisovská – doprovázení pozůstalých. • Duchovní doprovázení: ThLic. Leo Zerhau, ThLic. P. Martin Sedloň OMI. • Obsahové zaměření: úvod do problematiky, pastorační rozhovory, společné modlitby, adorace, výměna zkušeností, sdílení ve skupinkách, osobní svědectví. • Určeno: pozůstalým, doprovázejícím a pomáhajícím v zármutku; všem těm, kteří chtějí lépe porozumět nebo pomoci lidem v zármutku. U pozůstalých doporučujeme, aby od úmrtí blízké osoby uplynulo nejméně 6 měsíců. Vhodné i pro pracovníky pomáhajících profesí: zdravotníci, sociální pracovníci, pedagogové. • Maximální počet účastníků: 15. • Cena: 600 Kč. V ceně semináře je zahrnuto ubytování ve dvoulůžkových pokojích (možnost doplatku ve výši 100,- Kč za ubytování v jednolůžkovém pokoji), stravování začínající a končící obědem, brožura a tematické texty pro pozůstalé. • Přihlášky na seminář v prvním termínu zasílejte do 31. 5. 2008 a k rukám s. Zdislavy – Duchovní centrum Vranov. Informace k obsahu a konzultace se zájemci o účast: Mgr. Dagmar Tisovská, Hospicové hnutí – Tábor, e-mail: tisovska.amos@seznam.cz, mobil: 603 242 321. • 14 dní před konáním semináře obdržíte podrobnější informace k jeho organizaci a obsahu. • Na úvodní seminář bude navazovat třídní seminář „Naši zemřelí a naděje podle učení církve a Bible“. Předpokládaný termín: podzim 2008.

Lze také objednat brožurku ROZLUČ SE, ALE NEŘÍKEJ SBOHEM – autorky Dagmar Tisovská a Jana Běhanová (brož., A5, 44 stran, 45 Kč).

občerstvím“ (Mt 11,28). Běžme ho navštívit, vstupujme do chrámu tak často, jak jen můžeme, a setrvejme nějaký čas před svatostánkem co neblíže u Něj srdcem i tělem. Návštěvy svátostného Ježíše, hodiny adorace, duchovní svatá přijímání, střelné modlitby, úkony lásky a spontánní a živé vzdechy byly stálým zaměstnáním světců. Kolik dobra z toho získali a kolik ho předali druhým! Když v Turině jeden přítel na univerzitě pozval P. G. Frassatiho na aperitiv, dal mu Pier Giorgio v blízkosti kostela svatého Dominika tuto odpověď: „Dobrá, ale pojďme do tohoto baru“, a ukázal na kostel. Vstoupili dovnitř a nějaký čas se modlili před svatostánkem. Pak šli k pokladničce a Pier Giorgio řekl: „Aperitiv...“ A z kapsy mladých mužů vyšla almužna pro chudé.

Při vzpomínce na Eucharistii žádal jednou svatý Jan Chryzostom při kázání: „Jak můžeme ze svého těla udělat hostii?“ A odpověděl: „Vaše oči ať se nedívají na nic špatného, a přinesli jste oběť; váš jazyk ať se vyhne nevhodným řečem, a přinesli jste oběť; vaše ruka ať se nedopouští hříchu, a přinesli jste velkou oběť.“ Vzpomeňme na zrak sv. Coletty, vždy sklopený a usebraný v laskavé zdrženlivosti. Proč? „Moje oči jsou naplněny Ježíšem, na kterého jsem upřela zrak při pozdvihování ve mši svaté, a nechci Ho překrýt žádným jiným obrazem.“

Pomysleme na zdrženlivost a moudrost svatých v řeči, kteří používali výhradně jazyk posvěcený stykem s Ježíšovým tělem. Pomysleme na dobré skutky, které vykonaly duše zamilované do svátostného Ježíše, který jim sděloval své pocity lásky ke všem bratřím, zvláště k těm nejpotřebnějším. Nemohli bychom také my cvičit takto svou vůli? Učme se od světců a dejme se do práce.

(Pokračování)

Překlad -lš-

„Láska se stále rozlévá“

V encyklice „Annum sacram“ Lva XIII. z 25. května 1899 stojí tato slova: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo je symbolem nekonečné Kristovy lásky, lásky, která nás vybízí k protilásce.“ Lásku je možno splatit jen láskou, jak světcí stále opakovali. Svata Terezička napsala: „Když pomyslíme na Krista, musíme se ihned rozpomenout na lásku, kterou nám prokazuje udělováním tak velkých milostí. Láska volá po protilásce.“

V Ježíšově životě vidíme tři vrcholné body: jesle, kříž a přijímání. Jeho láska k lidem ho přiměla, aby se sám stal člověkem. Aby zahladil naše viny, obětoval se na kříži. Má slova odpuštění pro své vrahy a uděluje lotru Dismasovi rozhřešení. Protože nám chce darovat svou ustavičnou přítomnost, přebývá v nejsvětější Hostii, kde naplňuje své příslibení: „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“ Jak velice nám zbožní jinověrci závidí svátostnou přítomnost našeho Pána!

Aby nás podnítila k protilásce, vyzývá nás Církev k účtě Nejsvětějšího Srdce. Tato naše dobrá Matka nám připomíná důkazy Kristovy lásky a ptá se nás: „Kdo by mohl nemilovat toho, který nás tak velice miloval?“ Aby nás motivovala oplácet lásku láskou, vkládá Ježíši do úst slova: „Věčnou láskou jsem tě miloval a přitáhl jsem tě k sobě, plný slitování.“ A ještě: „Mé dítě, dej mi své srdce!“ V tom tedy spočívá pravá úcta K Srdci Ježíšovu, že svou slabou silou usilujeme o to, abychom láskou opláceli tomu, který nás tolik miloval.

Bohužel mnoho křesťanů se podobá línému služebníku z evangelia (Mt 25,14n). Zahrabávají talenty, které jim Bůh uštědřil proto, aby je zužitkovali pro něho. Slouží svému Pánu jako otroci a vyhýbají se vině jen proto, protože se bojí trestu. Když se modlí nebo když udělají něco dobrého, tak jen proto,

aby si zajistili věčnou spásu, nikoliv však vedeni láskou a odevzdaností. V okamžiku, kdy si duše uvědomuje, že Bůh je jediná láska (1 Jan 4,8), pokouší se zapomenout na sebe a zcela se ponořit do tajemství božské lásky, ale také se snaží pohnout jiné, aby dbali na pobožnost prvníh pátků jako na úctu k nekonečné Lásce. Stále se pejme, co bychom mohli podniknout k oživení pátků Ježíšova Srdce.

Po této úvaze pokusme se o podobný rozhovor s naším Pánem:

Ježíši, můj Spasiteli, uzavři mě do svého Srdce a spoj mě se sebou tak, abych žil jen pro tebe. Dej mi ponořit se až na dno tvého milosrdenství, abych se zcela odevzdal tvé dobrotivosti. Skryj mě do svého kopím probodeného srdce a dej mi, ať stále myslím na to, že jsem na věky svěřen do tvé péče.

-sks-

Před monstrancí

Neměla jsem tušení, že z Hostie, která stála přede mnou na oltáři v monstranci, se na mě dívá Ježíš. Náhle jsem „musela“ na kolena...

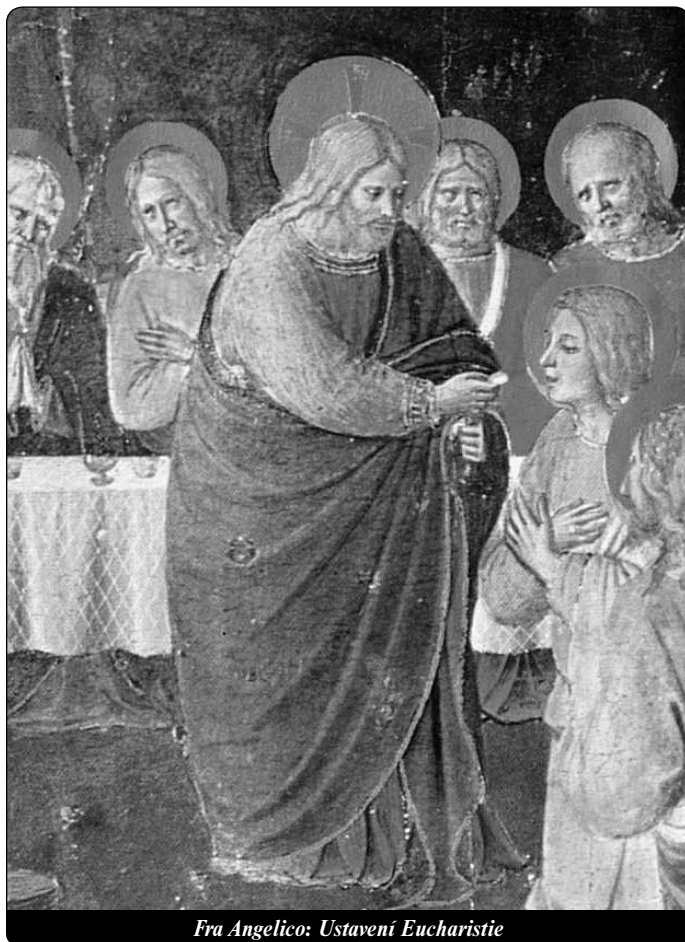
Začnu raději trochu ze široka. Jmenuji se Lara, je mi 17 let a pocházím z Řezna. Po maturitě jsem chtěla na medicínu, asi proto, že můj otec je chirurg. Jsem pokřtěná jako evangelička, ale neměla jsem v rodině žádnou náboženskou výchovu. Nemodlili jsme se ani před jídlem, ani jindy. Do kostela jsme zašli o Vánocích a o Velikonocích. Ale všechno, co souviselo s bohoslužbami a vůbec s vírou, mi připadalo jako zaprášené. Všechno to tradiční mě dokonce odpuzovalo. Náboženství ve škole mě nechávalo chladnou. Ale nějakou touhu po Bohu jsem cítila, proto jsem šla ke confirmaci. Okruh mých přátel byl jako já zcela světsky zaměřen. Tak to šlo až do roku 2005.

Jeden dobrý spolužák se mi svěřil, že chce vstoupit do katolické církve a dát se pokřtít. To byl pro mě šok! Velmi dobře jsme si rozuměli a já jsem mu to chtěla vymluvit, protože jsem nedovedla pochopit, jak může mladý, inteligentní muž přijít na takovou myšlenku. Ale čím více jsem se mu to pokoušela vymluvit, tím více jsem pozorovala, že vlastně nevím, o čem bych měla mluvit, protože jsem o víře, a zvláště o katolické, neměla potuchy! A navíc jsem musela přiznat, že jsem mu nedokázala nabídnout žádnou alternativu místo jeho kroku.

Při našich debatách mi vyprávěl o Světovém dnu mládeže. „Co to má být?“ – zněla moje otázka. Po jeho vysvětlení jsem se zeptala: „To zní zajímavě. Mohu se přidat?“

Kněz z jeho skupiny byl srozměněn, a tak jsem jela na SDM. Den před odjezdem byla večer adorace. Byla vystavena monstrance a všichni si klekli. Pomyslela jsem si: – Nejsem přece takový blázen, abych si tu klekala před bílým oplatkem. Neměla jsem tušení, že to byl sám Ježíš, kdo se na mě z Hostie dívá! K velkému překvapení jsem cítila silné nutkání, abych si také klekla. Bránila jsem se, ale bylo to tak silné, že jsem nakonec po určité době vnitřního boje poklekla. Klečela jsem hodinu. Začala jsem plakat a pocítila jsem silnou lítost nade vším, co jsem v životě udělala zlého. Situace mi připadala divná, ale cítila jsem, že to, co se zde se mnou děje, je v pořádku.

Pak jsem jela na SDM. Naše skupina bydlela na jedné faře v Bonnu a doprovázeli ji členové Společenství blahoslavenství. Jeden africký kněz měl výbornou lekci o Duchu Svatém. V této

Fra Angelico: Ustavení Eucharistie

promluvě mě Duch Svatý skutečně potkal. Ve chvílích chvilky jsem zažila církev jako velice mladou a životnou, s tancem, pohybem a vlajícími vlajkami... To všechno jsem ještě nikdy neviděla a tím méně zažila. Přirozeně na SDM bylo mnoho pěkného, mezi jiným papež a noční bdění. Ale pro mě byly rozhodující momenty adorace a nauka o Duchu Svatém.

Když jsem se vrátila domů, měla jsem ještě různé intelektuální námitky proti církvi. Přesto jsem se pokusila (úspěšně) jít každou neděli na mši. Šla jsem také na přípravu k biřmování, abych se dále vzdělala v nauce katolické církve. Stála jsem před otázkou: - Vstoupit do ní, nebo nevstoupit?

Na konci roku 2005, tedy několik měsíců nato, jsem byla v řezenském domě. Klečela jsem a modlila jsem se: „Pane, co mám dělat? Prosim tě, dej mi znamení!“ V následujících sekundách přišla odpověď: cítila jsem, jako by celé moje tělo vůbec nic nevážilo a každý atom mého těla se vznášel směrem k oltářnímu kříži. Byl to zážitek, který se dá slovy těžko popsat. Náhle mi bylo zcela jasné: Přestoupím!

30. března 2006 jsem přijala první sváté přijímání a 1. března mi biskup udělil svátost biřmování. Jsem velice vděčná mému příteli ze školy, že se pro mne stal misionářem. Děkuji!

Lara L., srpen 2006
-sks- 14/2008

Smysl zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie

17. února 1941 byl zatčen Maxmilián Kolbe a odeslán do koncentračního tábora v Osvětimi. Protože byl pro svou víru brutálně mučen, dostal se do oddílu nemocných a později na blok 14 a jako dobrovolná oběť za jiného vězně šel do cely smrti, kde zemřel po velkých mukách v předvečer svátku Nanebevzetí Panny Marie.

**Není větší lásky,
není větší bolesti!**

Svatý Maxmilián Kolbe, jeden z největších mariánských ctitelů 20. století, nám připomíná, že svátek Neposkvrněného Srdce Panny Marie není výrazem naivní romantické zbožnosti, nýbrž že láska k Matce Boží a úplně zasvěcení jejímu Neposkvrněnému Srdci je vynikající cesta, jak dospět k dokonalosti. Pohled na Mariino Srdce nám staví před oči tu největší lásku, jakou může tvor milovat Ježíše. Lásku, která je věrná i pod křížem a nedá se odradit strachem ani zoufalstvím, nýbrž vytrvá až do konce. Maria milovala svého Syna jako nikdo z lidí a také trpěla více než kdokoliv z lidí.

Úcta k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, i když ji často provázejí křčovitě obrázky, vede nás k poznávání oné lásky, která dávala nejsvětější Panně sílu vytrvat pod křížem na Golgotě po boku Ježíše. Učí nás skutečností, že zde na světě není pravé lásky bez utrpení, že největší láska se osvědčuje právě v bolesti a starosti. Kdo se zasvěcuje Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, vrhá se do její náruče jako malé dítě, aby ho Matka zavedla do školy lásky. Ona, Matka krásného milování, ho naučí milovat Boha a bližního až k obětování sebe sama.

A když se tato cesta zdá být příliš těžká, když se zdá, že naše srdce zraňují každodenní sta-

rosti, pochybnosti o víře, obavy z budoucnosti, ukazují nám Maria své Srdce, které je podle Simeonovy předpovědi probodeno mečem utrpení. A toto mateřské Srdce je vždy otevřeno, aby k nám z něho proudila láska a milost, útěcha a požehnání, síla a pomoc, kterou potřebujeme na cestu.

**Láska a utrpení
pro triumf Srdce**

Zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Mariinu je ono tajemství, které dávalo P. Maxmiliánovi sílu nejen snášet trýznění katanů, ale dát se v hrdinské lásce za oběť pro bližního. Napsal: „S pomocí Neposkvrněného Srdce jsme schopni přinést každou, i tu nejhrdinnější oběť. Obětovat všechno, jak by to ona udělala na našem místě, a především milovat Boha, tak jak ona ho milovala svým vlastním srdcem.“

Když se zasvětime Panně Marii, dochází k obdivuhodné výměně, předáváme Marii naše slabé, zbabělé a hříšné srdce a ona staví na jeho místo své Srdce, abychom mohli milovat Ježíše, jako ona ho miluje.

Když mluví ve Fatimě o vítězství svého Neposkvrněného Srdce, pak mluví o vítězství lásky, ovšem lásky, která je více

než naivní romantika, levný pokoj a sladkost citů. Jsou to především mučedníci, kteří se stali posly tohoto triumfu. Svátý Maxmilián Kolbe, tento horoucí mariánský ctitel, nás zve, abychom se zařadili do jejich zástupu, vyznávali statečně svou víru, vytrvale se zastávali pravdy, milovali Marii s dětskou důvěrou, a tak připravovali triumf Neposkvrněného Srdce, vítězství mateřské lásky. O to tedy jde: skrze Marii pro Ježíše žít, milovat, trpět, aby její Srdce triumfova-

lo, zvítězila láska a převládlo dobro. P. Maxmilián byl o tomto triumfu tak přesvědčen, že svým spolubratřím předpověděl: **Uvidíte jednou sochu Neposkvrněné stát na nejvyšším cimbuří Kremlo. Pak budou potřeny všechny hereze a rozkoľy a nejzavtrzelejší hříšníci se díky Neposkvrněné vrátí k Bohu.**

Zasvěcujeme se Neposkvrněnému Srdci, abychom se naučili žít lásku, aby v nás vládl Ježíš a Maria, aby vládli v rodinách, v podnicích, ve školách, odkud byly odstraněny obrazy Ukřižovaného, aby vládli v naší zemi, ve které jdou lidé do ulic pro hospodářské zájmy, ale usmrcují děti; aby vládli v Evropě, která se stydí přiznat ke svým kořenům.

Kéž socha Neposkvrněné trůní v našich domech, dílnách a školách, aby přišlo Boží království, království lásky, pokoje a míru. Na tom spolupracujme, pro to se obětujme. Maxmilián Kolbe si přál: „Chtěl bych a přeji si, abych pro věc Boží byl rozdrčen na prach. A chtěl bych, aby vítr tento prach rozvál po světě, aby po mně nic nezbylo. Teprve pak bude oběť pro Neposkvrněnou dokonalá.“ Jeho přání se doslova splnilo.

Z -sks- 25/2007 přeložil -lš-

S láskou a úctou

„Dražší nad zlato a drahé kameny“

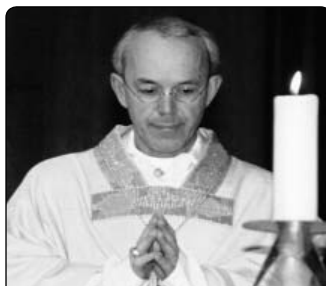
Církevní Otcové dávají najevo velkou starostlivost, aby ani nejmenší částička eucharistického Chleba nepřišla nazmar, jak to působivě vyjádřil svatý Cyril Jeruzalémský: *Bdi nad tím, abys neztratil nic z Pánova Těla. Kdybys dovolil, aby něco upadlo na zem, musíš se na to dívat tak, jako bys odřezal jeden z údů svého vlastního těla. Pověz mi, kdyby ti někdo dal zrnko zlata, nezacházel bys s ním s největší pečlivostí a obezřetností, abys z něho nic neztratil? A neměl bys s o to větším ohledem dbát na to, aby z Těla Pánova neupadla na zem ani ta nejmenší částička, protože je mnohem drahocennější než zlato a drahé kameny?*⁽¹⁶⁾ Již Tertulián dokládá péči a bolest Církve, aby nebyl zmařen ani nejmenší úlomek: *Máme hlubokou starost, aby nic z kalicha ani z Chleba neupadlo na zem*⁽¹⁷⁾. Svatý Efrém učil ve 4. století toto: *Ježíš naplnil chléb sebou a svým Duchem a označil ho za své živé tělo. Zacházejte nyní s tím, co jsem vám dal, nikoliv jako s chlebem a nešlape nohama po jeho částech, říká Ježíš. Nejmenší částička tohoto Chleba může posvětit miliony lidí a stačí k tomu, aby těm, kdo ji požijí, dala život*⁽¹⁸⁾. V liturgické tradici koptické církve nacházíme následující výzvu: *Není vůbec žádný rozdíl mezi velkými a malými částčkami eucharistického Chleba, dokonce ani tak malými, které se ztrácejí ostrosti lidského zraku; zasluhují si stejnou úctu a mají stejnou důstojnost jako celý Chléb*⁽¹⁹⁾. V některých východních liturgiích je označován konsekrovaný Chléb za „Perlu“. V *Collectiones Canonum Copticae* čteme: *Bůh chraň před tím, aby nic z konsekrovaných částček neupadlo na prstech nebo nepadlo na zem*⁽²⁰⁾! Krajní pečlivost a starostlivost Církve prvních staletí, aby nepřišla na zmar

ani nejmenší částička Eucharistie, byla celosvětově rozšířeným fenoménem.⁽²¹⁾

Výmluvná řeč liturgických gest

V raných dobách Církve si muži museli před svatým přijímáním umýt ruce⁽²²⁾. Věřící se musel hluboce sklonit, když přijímal hostii z dlaně pravé, a nikoliv levé ruky, přímo do úst⁽²³⁾. Dlaň ruky sloužila vlastně jako patena nebo korporál (zvláště u žen). Tak čteme u sv. Cesaria z Arles (470–542): *Všichni, kteří si přejí přistoupit k svatému přijímání, musejí si umýt ruce. A ženy si musejí vzít šátek, na který přijmou Tělo Páně*⁽²⁴⁾. Obyčejně se tato dlaň po svatém přijímání čistila nebo myla, tak jak to předpisuje dnešní norma pro klérus v byzantské církvi. Ve starých kánonech chaldejské církve *bylo dokonce i knězi zakázáno podávat eucharistický Chléb do úst prsty*. Musel ho požit přímo z dlaně. Jako důvod se uvádí, že se nejedná o normální, ale o nebeský pokrm: *Kněžím je předepsáno, aby přijali konsekrovaný chléb přímo z dlaně ruky. Není dovoleno ho podávat do úst, nýbrž má ho požit ústy z dlaně, protože se jedná o nebeský pokrm*⁽²⁵⁾.

V raných obdobích syrské církve byl srovnáván ritus svatého přijímání s procesem očišťování rtů proroka Izaiáše serafínem. V jednom svém kázání vkládá sv. Efrém Ježíši do úst tato slova: *Žhavé uhlí, které se dotýkalo prorokových úst, posvětilo jeho rty. Nyní jsem to já, kdo skrze chléb ho přináší k vám, aby vás tím posvětilo. Kleště, které viděl prorok a které vzaly řežavé uhlí z oltáře, byl můj obraz ve velké Svátosti. Izaiáš mě viděl, tak jak vy mě nyní vidíte, když natahuji svou pravou ruku a přináším k vašim ústům oživující Chléb. Já zastupuji serafa. Uhlí je mé Tělo. Vy všichni jste Izaiáš*⁽²⁶⁾. V liturgii svatého Jakuba pronáší kněz tuto mod-

Pomocný biskup v Karagandě (Kazachstán) Dr. Athanasius Schneider se narodil 7. dubna 1961. Kněžské svěcení přijal 25. března 1990. Roku 1993 započal studium patristiky na Agustinianu v Římě, které zakončil v roce 1997 doktorátem.

litbu: *Kež nás Pán požehná a učí nás hodnými vzít žhavé uhlí do neposkvrněných rukou a vložit je do úst věřících*⁽²⁷⁾.

„Skutečně, Bůh je mezi vámi!“

Jestliže každý liturgický úkon je posvátný (srov. SC 7)), pak to musí platit především pro obřad svatého přijímání. Veliký papež Jan Pavel II. trval na tom, že Církev musí vzhledem k antisakrální kultuře moderní doby jako obzvláštní povinnost počítovat svatost Eucharistie: *Musíme pamatovat na to zvláště v této době, kdy konstatujeme tendenci zrušit rozdíl mezi „sacrum“ a „profanum“*. To vede (zvláště na některých místech) k desakralizaci věcí. *V takové skutečnosti má Církev povinnost zajišťovat a posilovat „Sacrum“ Eucharistie. V naší pluralistické a často sekularizované společnosti zaručuje křesťanská víra toto posvátno jako občanské právo*⁽²⁸⁾.

Podle zkušeností z prvních křesťanských dob organický růst teologického chápání eucharistického tajemství a ve vývoji obřadu svatého přijímání se podávání Hostie na ruku zachovalo po patristickém období jen u vybraných skupin, totiž u kléru, jak je tomu dodnes ve východním ritu. Laikům se začal Chléb (ve východním ritu ponořený do proměněného Vína) podávat přímo do úst. *Ve východním ritu se na ruku podává jen neposvěcený chléb tzv. „antidoron“*.⁽²⁹⁾

Tak se zjevným způsobem dává najevo rozdíl mezi posvěceným a neposvěcených chlebem.

Nejčastější výzva církevních Otců o postoji při svém přijímání zněla: *„Cum amore ac timore“* – s láskou a bázní⁽³⁰⁾. Autentický duch eucharistické úcty církevních Otců se vyvinul jak na Východě, tak na Západě do odpovídajících gest – podávání svatého přijímání přímo do úst, na Východě, s hlubokou poklonou a na Západě na kolenou. Nebylo by i dnes pro nehlubší skutečnost a pravdu nepřiměřenější, aby věřící poklekli na zem a otevřeli ústa – jako prorok při přijetí Božího slova – a dovolili Bohu, aby je krmil jako dítě, když přece svatě přijímání odpovídá duchovnímu kojení?

Takové gesto by bylo také odpovídajícím znamením přesvědčené víry o reálné přítomnosti Boha uprostřed věřících. Když by pak do takového společenství vstoupil nevěřící a sledoval takový obřad, pak *by musel padnout na tvář, klanět se Bohu a vyznávat: „Skutečně, Bůh je mezi vámi!“* (1 Kor 14,24–25)

*Z Kirche heute 14/2008
přeložil -lš-*

Poznámky:

⁽¹⁶⁾ S. Cyrillus Hier. *Catech. Myst.*, 5,21 (PG 33, 1125).

⁽¹⁷⁾ Tertullianus, *De corona*, 3: „*Calicis aut panis aliquid decuti in terram anxie potimur*“.

⁽¹⁸⁾ *Sermones in hebdomada sancta*, 4, 4.

⁽¹⁹⁾ „*Nulla differentia est inter maiores aut minores Eucharistiae partes, etiam minutissimas, adeo ut oculorum acie animadverti non possint, quae eandem venerationem merentur eandemque proprsus dignitatem habent ac totum ipsum*“: Denzinger, op. cit., vol. I, p. 96 (osservazioni scritte da Ferge Allah Elchmini nell'anno 1239).

⁽²⁰⁾ „*Deus prohibeat, ne quid ex margaritis seu ex particulis consecratis adhaereat, aut in terram decidat*“: Denzinger, o. c., vol. I, p. 95.

⁽²¹⁾ Řím (srov. s. Hippolytus, *Traditio apostolica*, 32), Severní Afrika (srov. Tertullianus, *De corona*, 3,4) Galie (s. Caesarius Arelatensis, sermo 78,2), Egypt (srov. Origenes, *In Exodum* hom. 13,3), Antiochie

Kdo se ještě dnes troufá přiznat „Jsem katolík“? Nebo „Věřím v jednu, svatou, katolickou a apoštolskou církev“? Je docela možné, že uslyšíme uštěpačnou poznámku, když se přiznáme k příslušnosti k římskokatolické církvi. Pro mnoho lidí zní slovo „katolík“ jako něco zatuchlého, zastaralého, životu nebezpečného, nesvobodného. Se slovem „katolický“ se v současné společnosti spojují různé negativní vlastnosti. Ale co vlastně znamená „katolický“ kromě označení náboženské příslušnosti? „Katolický“ neznamená pouze vyznání. Je to něco více. Je to slovo, které označuje specifickou církev. A to je právě svou podstatou „katolická církev“. Toto slovo je všechno, jen ne něco úzkého, protože je to slovo, které vyjadřuje největší šířku.

Řecký výraz „katholon“ znamená všeobsahující, zcela a dokonale úplný. Katolická církev je katolická v tom všeobsahujícím, úplném smyslu. Jiným cizím slovem bychom mohli říct „extenzivní“. Je možno ji najít na celém světě. „Katolický“ však znamená také „intenzivní“. Můžeme říct, že je v ní obsaže-

na celá všeobsahující zhuštěná plnost v intenzivní a nesrovnatelné přítomnosti.

„Katolický“ znamená široký

Církev je široká. Zahrnuje všechny národy. Na zemi dnes není prakticky národa, kde by nebyla zastoupena alespoň nějakou malou buňkou. Mluví všemi jazyky, všechny kultury s ní mají spojení. Mnohé dnešní kultury z ní přímo pocházejí, především evropská kultura. Ta by bez mateřské půdy Církve nebyla ničím. Všechny vrstvy kulturní i sociální v ní mají svůj domov a mohou v ní najít své místo. Nacházejí se v ní i všechny doby. Katolická církev není ovšem národní církev: není jen česká, německá, francouzská či švýcarská. Kdyby byla švýcarskou, nebyla by katolickou. Církev je vždy světová. Ten, kdo byl někdy v Římě, mohl si o tom udělat představu. Kdo byl na Světovém dni mládeže, mohl to prožít.

Když pomyslíme na více než sto cest papeže Jana Pavla II., začneme tušit tuto šíři světové Církve. Jeho cesty vedly do všech zemí, ke všem národům. Bůh chce, aby všichni lidé patřili k jeho rodině. V Církvi může lidstvo zažít, že tvoří rodinu. Proto také věříme, že Bůh stvořil lidstvo jako „jedno“. Nikoliv pro různost ras, kultur a kmenů. Nikoliv jako lidi s různou důstojností, nýbrž jako jednu rodinu, rodinu Božích dětí. To je cíl stvoření a v Církvi je to již viditelné, to je dimenze katolické církve.

Ale to je jen jedna dimenze a ta sama nestačí. Jsou zde ještě další skutečnosti. Telefon a technika dělá z celého světa jednu velkou vesnici, ale to není totéž co světová šíře Církve. Ke katolické církvi patří také jiné dimenze: intenzita a plnost, která je v Církvi přítomná. Nikde není tato Boží skutečnost tak dokonale přítomná jako v jeho Církvi.

Kde je Ježíš, tam je katolická církev

Svatý Ignác z Antiochie, biskup a mučedník, který zemřel roku 110 v Římě, řekl: *Kde je Ježíš, tam je katolická církev* (Dopis do Smyrny 8,2). A protože je v ní Kristus, je katolická, tzn. má svou dokonalou plnost. Církev je jeho Tělo a On tvoří její plnost, jak říká sv. Pavel v listě Efezanům (1,23). Protože v Církvi je Kristus, je v ní všechno. Všechno, co Kristus s sebou přinesl, všechno, co je a co má, dal své Nevěště, svému Tělu. Proto je Církev katolická, zcela naplněná Kristem, od něho obdržela všechno.

Pokročíme-li nyní v této úvaze, musíme odvrátit svůj pohled od pouhého povrchu a nemůžeme se na Církev dívat jako na jednu z lidských organizací mezi ostatními. Musíme vidět v Církvi

především tajemné Kristovo tělo a tu skutečnost, že On je její Hlava. Když se na ni díváme takto, pak také její katolicita – její šíře – vypadá jinak. Pak to není jen velký počet jejích členů, co tvoří její šíři, nýbrž je to skutečnost, že Kristus je v ní přítomen. O Letnicích bylo v Církvi nejdříve jen 120 členů. Pak k nim přibýlo dalších 3000. Ale už těch 120 v Jeruzalémě, to byla katolická církev. Ve společenství shromážděném v jeruzalémském večeradle, které přijalo Ducha Svätého, byl již Kristus přítomen se svými dary, a proto Církev v Jeruzalémě byla stejně katolická, jako bude na konci časů při Kristově návratu, ať už čítá 120 anebo miliardy členů.

Mnozí si kladou otázku: *Kde je možno konkrétně najít katolickou církev? Je to abstraktní idea, nebo zcela reálná skutečnost, o které můžeme říct: Zde je!?* Má někde své hranice? A jak tyto hranice vypadají?

Kde je Eucharistie, tam je Církev

Svatý Pavel opakovaně uvádí své listy vždy: *Církvi Ježíše Krista, která je v Korintě* nebo *kteřá je v Římě*. Pavel se tedy zřejmě domnívá, že malé křesťanské společenství v Korintě, které mělo 200, nanejvýše 300 duší, že toto malé společenství v Korintě je církev Ježíše Krista. Koncil říká: Kristus je přítomen v každém řádném místním společenství. A vysvětluje: Kde se slaví Eucharistie, kde je tedy Kristus v Eucharistii přítomen mezi lidmi, tam je katolická církev. V těchto shromážděních, i když často bývají chudá a malá a žijí v rozptýlení, je přítomen Kristus. Kde je Eucharistie, tam je Kristus (srov. LG 26). Protože je tam Kristus a s Kristem celá viditelná i neviditelná skutečnost Církve. Můžeme říci, že Církev je všude tam, kde se slaví Eucharistie, a to ve společenství s papežem a biskupem, ve společenství s pravou vírou.

Z -sks- 16/2008 přeložil -lš-

a Cañihrad (srov. s. Ioannes Chrysostomus, *Ecloga quod non indige accedendum sit ad divina mysteria*), Palestina (s. Hieronymus, In Ps. 147,14), Sýrie (s. Ephraem, In hebdom. sanctam, s. 4,4).

(22) Srov. S. Athanasius, *ep. heort.* 5. Altri indicazioni srov. Jungmann, op. cit., p. 461, n. 43.

(23) Srov. S. Cyprianus, *Ep.*, 58, 9; S. Cyrillus Hieros., *Cat. Myst.* 5, 21; S. Ioannes Chrys., *In 1 Cor. hom.* 25, 5; Theodoros Maps, *Catech. hom.* 16, 27. V případě podávání na ruku, jak se v římském ritu praktikuje více méně od roku 1968, přijímá se eucharistický chléb na levou, nikoliv na pravou ruku, jak bylo obvyčejem ve starověku. Navíc bere v dnešním způsobu věřící eucharistický chléb do prstů a sám si ho vkládá do svých úst.

(24) *Sermo* 227,5 (PI 39, 2168).

(25) *Canone di Ioannes Bar-Abgari: „Sacerdoti praecipit, ut palmis manum particulam sumat, neve corpo-*

ris particulam manu ori inferat, sed ore capiat, quia caelestis est cibus“. Denzinger, o. c., vol. I, p. 81.

(26) *Sermones in hebdomada sancta*, 4, 5.

(27) Podle staroslověnského vydání: *Bozestwennaya Liturgia Swiatago Apostola lakowa Brata Boziya i perwago ierarcha Ierusalima*, Řím-Grottaferrata 1970, s. 91.

(28) Apoštolský list *Dominicae cenae*, n. 8.

(29) Srov. K. Ch. Felmy, *Customs and Practices Surrounding Holy Communion in the Eastern Orthodox Churches* in Ch. Caspers (ed.), *Bread of Heaven. Customs and Practices Surrounding Holy Communion*, Kampen 1995, str. 41–59; srov. také J. M. Hanssens, *Le cérémonial de la communion eucharistique dans les rites orientaux*: *Gregorianum* 41 (1961) 30–62.

(30) Srov. S. Cyprianus, *Ad Quirinum*, III, 94; S. Basilius M., *Regulae brevius tract.*, 172 (PG 31, 1196); S. Ioannes Chrys., *Hom. Naliv.*, 7 (PG 49, 360).

DIONYSIOS AREOPAGITA - dokončení ze str. 2

ží chválou. Přetvořil tak polyteistický obraz na oslavu Stvořitele a jeho stvoření. V tom můžeme odhalit podstatné charakteristiky jeho myšlení: byla to především kosmická chvála. Celé stvoření mluví o Bohu a je jeho oslavou. Jelikož stvoření je Boží chválou, teologie Pseudo-Dionysia se stává teologií liturgickou. Boha nacházíme především tím, že ho chválíme, ne pouze, když o něm rozjímáme; liturgie není něco, co jsme si sami vytvořili, něco, co jsme vynalezli, abychom si v určitém časovém období vytvořili náboženský zážitek, ona je společným zpěvem s chórem stvoření a vstupem do samotné kosmické skutečnosti. A právě tak se liturgie, a to výlučně církevní liturgie, stává širokou a velkou, stává se jednotou mezi námi a celou řecí všech tvorů. Říká: není možno mluvit o Bohu abstraktním způsobem; mluvit o Bohu znamená vždy – používá zde řecký výraz – hymnein, to znamená zpívat pro Boha spolu s velkým zpěvem tvorů, což se konkretizuje v liturgické chvále.

Cesta k pravé mystice

Nicméně i když je jeho teologie kosmická, církevní a liturgická, je také hluboce osobní. On vytvořil první velkou mystickou teologii. Dokonce slovo „mystika“ nabývá u něho nového významu. Až do té doby bylo toto slovo ekvivalentem slova „svátostný“, tzn. náležející k mystériu, ke svátosti. S ním se stalo slovo „mystika“ spíše osobním, intimnějším: vyjadřuje cestu duše k Bohu. A jak najít Boha? Zde pozorujeme nový důležitý prvek v jeho dialogu mezi řeckou kulturou a křesťanstvím, a zvláště biblickou vírou. Zdánlivě co říká Platón a co říká velká filozofie o Bohu, je velice vysoké a mnohem více pravdivé; Bible se jeví příliš „barbarská“

a prostá, předkritická – řekli bychom dnes. On však konstatuje, že právě to je nutné, protože tak můžeme pochopit i nejvyšší pojmy o Bohu a nikdy nedospějeme ke konci jeho opravdové velikosti; jsou vždy nepřiměřené. Tyto obrazy nám ve skutečnosti umožňují pochopit, že Bůh je nade všemi pojmy; v prostotě obrazů nacházíme více pravdy než ve velkých pojmech. Boží tvář je naše neschopnost vyjádřit reálně to, co je. Je zde tedy řeč – a sám Pseudo-Dionysios to dělal, o „negativní teologii“. Snáze můžeme říct, co Bůh není, než vyjádřit to, co opravdu je. Jen pomocí obrazů můžeme odhadnout jeho pravou tvář a na druhé straně tato Boží tvář je velmi konkrétní: je to Ježíš Kristus. A jakkoliv nám Dionysios podle Prokla ukazuje harmonii nebeských chórů, takže se zdá, jako by všichni záviseli na všech, zůstává pravdou, že naše cesta k Bohu je od něho velmi vzdálená; Pseudo-Dionysios nám ukazuje, že cestou k Bohu je sám Bůh, který se přibližuje k nám v Ježíši Kristu.

Světlo srdce

A tak se velká a mystická teologie stává velmi konkrétní až už v liturgické interpretaci, nebo v úvaze o Ježíši Kristu. Tím vším měl tento Dionysios Areopagita velký vliv na celou středo-

SMUTNÉ VYHLÍDKY

V roce 2050 zůstanou návštěvníci křesťanských chrámů ve Velké Británii daleko za návštěvníky mešit. Křesťanský výzkumný ústav předvidá, že ze 4 milionů Britů, kteří dnes alespoň jednou měsíčně navštíví bohoslužby, zůstane v roce 2050 sotva 900 000. Naopak počet muslimů vzroste ze 400 000 na 2,5 milionu. Nejvíce stárnou a vymírají metodisté a presbyteriáni. Děti církevně angažovaných rodičů jsou vystaveny stále více veřejnému výsměchu. Mladí muslimové žijí ve zcela jiném světě. Jsou často nábožensky aktivnější než jejich rodiče.

NEBEZPEČNÉ STÁRNUTÍ

Obyvatelstvo Německa nabývá povážlivě vysoký věkový průměr. Zatímco tisíce nenarozených dětí končí v kontejnerech, za 12 let bude Německu scházet 2,5 mil. pracovních sil, při větším hospodářském růstu až 6 milionů. Stále více lidí bude odkázáno se svými příjmy na druhé a stále méně lidí bude schopných nastoupit na pracovní místo. V roce 2020 bude Německu chybět kolem 1 milionu kvalifikovaných lidí s akademickým vzděláním.

Kath-net

věkou teologii, na celou teologii mystickou jak na Východě, tak na Západě. Byl jakoby znovuobjeven v třináctém století především svatým Bonaventurou, velkým františkánským teologem, který v této mystické teologii našel konceptuální nástroj, jak vysvětlit tak prosté a tak hluboké dědictví svatého Františka. Chudáček s Dionysiem nám nakonec říkají, že láska vidí dále než rozum. Kde je světlo lásky, tam už nemají přístup temnoty rozumu, láska vidí, láska je oko a zážitek, který nám dává více než úvahy. Čím je tento zážitek, vidí Bonaventura na svatém Františkovi: je to zážitek cesty velice pokorné, velice realistické, den po dni, je to ono jít s Kristem tím, že přijímáme jeho kříž. V této chudobě a v této pokoře, v pokoře prožívané také církevně, je zážitek Boha, který je vyšší, než k jakému můžeme dospět prostřednictvím úvahy: v něm se reálně dotýkáme Božího srdce.

Autor znovu aktuální

Dnes existuje nová aktualnost Dionysia Areopagity: jeví se jako velký prostředník v moderním dialogu mezi křesťanstvím a mystickými teologiemi Asie, jejichž charakteristickým znakem je přesvědčení, že není možné říct, co je Bůh. Je o něm možno mluvit pouze v negativ-

ních formách: o Bohu je možno mluvit jen s „ne“, a pouze když vstoupíme do této zkušenosti s negací, můžeme ho dosáhnout. A zde je patrná blízkost mezi myšlením Areopagity a myšlením asijských náboženství: on může být dnes prostředníkem, tak jak jím byl mezi řeckým duchem a evangeliem.

Z toho je vidět, že dialog nepřijímá povrchnost. Právě když vstoupíme do hloubky setkání s Kristem, otevře se také široký prostor pro dialog. Když potkáme světlo pravdy, zpozorujeme, že je to světlo pro všechny; zmizí polemiky a stane se možným pochopit jeden druhého nebo alespoň jeden s druhým hovořit, navzájem se přiblížit. Cesta dialogu je právě být blízko Bohu v Kristu, v hloubce setkání s Ním, v zážitku pravdy, která se otevírá světlou a pomáhá nám vyjít druhým vstříc: světlou pravdy, světlou lásky. Konec konců nám říká: nastupte cestu zážitku, pokorného zážitku víry, každý den. Srdce se stává ještě větší a může vidět a osvěcovat také rozum, aby viděl Boží krásu. Prosme Pána, aby nám pomáhal i dnes dát do služeb evangelia také moudrost dnešní doby a odhalovat znovu krásu víry, setkání s Bohem v Kristu.

Bollettino Vaticano 14. 5. 2008
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL - dokončení ze str. 2

oblažující odhalení, až nám Bůh ukáže, co ho přimělo, aby vykročil ze své vlastní vnitřní dokonalosti a nekonečně naplněné blaženosti, ve které mu nic neschází, a rozhodl se dát mimo sebe existenci svým tvorům, aby i oni se vedle nekonečně se milujících božských Osob stali dokonce jeho partnery v lásce, byli víc než jeho „snoubenci“ a „milenci“ ve věčném a nekonečném milování.

Poznání a prožívání této skutečnosti se prvotním hříchem tak nesmírně zatemnilo, že to vyžadovalo celá tisíciletí trpělivé Boží výchovné práce, aby nás opět uschoptil tušit a poznávat nejtěšnější a láskyplné záměry našeho Boha. Musel nám nakonec naši podobnost a spřízněnost se sebou připomenout a zpřístupnit tím, že se sám stal zcela podobným nám a že v našich podmínkách a před našima očima začal názorně demonstrovat to, co s námi od věčnosti zamýšlel, co to znamená opravdu „milovat a být milován“, aby nám ukázal, k čemu máme ono „srdce“, které je schopno „plesat radostí“ nebo „pukat bolestí“, a přivedl nás tak k hlubokému poznání, že toto „srdce bude nepokojné, dokud nespočine v Něm“.

Je to pro člověka tragický omyl, když si myslí, že Bůh mu „radosti lásky“ nepřeje, že mu je závidí, a proto zakazuje, že je třeba se v tomto směru od Boha „emancipovat“. Vždyť bez Boha a jeho daru by v lidském milování žádná radost ani krása nebyla, všechno, co je v něm hodnotné a oblažující, je odlesk a podíl na jeho kráse a radosti, je to malé nahlédnutí do plnosti, kterou pro nás připravil. Naše „radost z lásky a milování“ se má naopak umocňovat vědomím, že je to jeho dar, má se rozhojňovat touhou po jeho plnosti v Něm, má se umocňovat radostným a blaženým děkováním za jeho nesmírnou a nepochopitelnou štědrost. Bůh nás v ničem neomezuje, nýbrž nás

ve všem jen usměrňuje k opravdovému dosažení té plnosti, kterou pro nás připravil.

Bůh jistě nemůže trpět fyzicky, ale musí také znát a nekonečně prožívat „bolest srdce“ ze zklamání a nevděčnosti. Co jiného než tato nekonečná bolest lásky ho přiměla k tak nekonečné oběti, která měla opět napravit stav věcí, aby se naše láska a naše blaženost mohly vrátit zpět na své místo. Nejen že pro nás zemřel na kříži, ale vrací se v průběhu dějin znovu a znovu, aby nám skrze své proroky lásky názorně a pro nás pochopitelně ukázal své božské, člověku zpřístupněné „Srdce, které nás tolik milovalo“, aby nás přesvědčil, že jeho záměrem je žít s každým jednotlivým člověkem ustavičně v největší důvěrnosti a trvalé „milenecké“ přítomnosti „z očí do očí“.

Úcta k Božskému Srdci Ježíšovu je proto tak těsně spojená s úctou k Nejsvětější Svátosti, protože tato největší ze všech svátostí je geniální Boží vynález, jak přímo materiálně konkretizovat onu Boží blízkost, ono soužití, spojení a splynutí milujících se bytostí: nekonečného Boha a jeho tak nekonečně omilostněného tvora. Zná snad někdo způsob, jakým se Bůh mohl více pokořit a více přiblížit k člověku? Kdyby ten způsob existoval, Lásky by ani na okamžik neváhala ho použít. V Eucharistii nám Bůh dává své maximum. Děláme i my pro tuto Lásku všechno, co je v našich silách?

Když jsme zde na zemi zamilování, co všechno nepodnikneme, abychom mohli být ve společnosti a v objetí milované bytosti. Jelikož do nás nikdo není více zamilován než Bůh, i On chce být co nejvíce spojen s člověkem, kterého miluje.

Ve svátostném daru k nám přichází na návštěvu jako nejvznešenější host, který s sebou nese navíc své nejzácnější dary. Není vytouženější návštěvy než jeho přítomnost. Odpovídá

tomu naše chování? Je místo jeho přibytí v chrámech opravdu nejdůstojnějším, nejvznešenějším a na první pohled patrným a všechny přitahujícím trůnem? Je to opravdu trůn Nejvyššího? Co chceme dělat v nebi, jestliže už zde na zemi jsme tak málo zaujati jeho přítomností, že ho odsováme stranou, že všemu možnému věnujeme více pozornosti než jemu? Chce nás přitisknout na své srdce nikoliv jako sebejisté suverény, ale jako maličké děti. Kde jsou naše slzy, které by obmyly jeho nohy? Ukládá se do nás jako do hrobu, kde jsou naše vonné masti, kde je naše klanění, aspoň trochu podobné klanění a touze zbožných žen? Nenecháváme ho ve svém srdci často takřka bez povšimnutí a nevěnujeme pozornost všemu možnému? Nechybí dokonce případů, kdy má vstoupit do srdce, které si obsadil jeho úhlavní Nepřítel!

Tato žalostná „nezdvořilost“ se projevuje již ve způsobu, jakým ho přijímáme. Je třeba projevit velkou vděčnost biskupu Atanáši Schneiderovi za pečlivost, s jakou prozkoumal celou tuto otázku a její historický vývoj, že si dal tu práci, aby nám ukázal, jak se vlastně církevní Otcové stávají ke způsobu podávání svatého přijímání. Doposud nám jejich názory byly představovány tak, jako by horovali pro způsob podávání Eucharistie na ruku, ale z jeho výkladu vidíme, že skutečnost je opačná. Je záslužné, že se našel moudrý a dobrý pastýř, který má odvahu promluvit nám do svědomí. Bude to trvat jistě dlouho, než se v nás obnoví vědomí a svědomí opravdové úcty, aby z jejich projevů bylo i nevěřícím zcela jasné, jak velké a vznešené je pro nás nejsvětější Tajemství, ke kterému přistupujeme. Ze současného obřadu podávání svatého přijímání to však rozhodně patrné není. Svědčí o tom tato konkrétní zkušenost:

Sbor českých zpěváků, v němž bylo jen několik věřících, před večerním koncertem v katolickém chrámě ve francouzském městě

Meymac vyhověl místnímu faráři a zazpíval v den poutní slavnosti přede mší svatou „Cantic“ od Gustava Fauré. Pak se posadili zpěváci do lavic v boční lodi. Před pozdravením pokoje vyzval francouzský farář české hosty, aby si podali ruku s místními věřícími. Než prošli chrám, začalo svaté přijímání a několik nevěřících Čechů se spontánně připojilo k francouzským věřícím, napodobili bez rozpaků jejich chování, natáhli ruku a podali si do úst „oplatek“. Pokládali to za součást společenské konvence, podobně jako předtím podání ruky. Kdyby byli svědky, jak věřící vzdávají „oplatek“ božskou poctu, zbožně poklekají a přijímají svaté přijímání z rukou kněze pokorně jako děti, sotva by je v tom tak bez zábran následovali.

Ale takovými nahodilými hosty nejsou při bohoslužbách jen čeští zpěváci ve Francii. Na některých lidech, kteří se vracejí od přijímání, je až příliš jasně patrné, že nevědí, co činí. V Ostravě se dokonce stalo, že jeden z takových „hostů“ byl natolik zklamán tím, co mu bylo podáno na ruku, že prostě svatou Hostii pohodil a odešel. Málokdo ví, že na „západní“ způsob podávání svatého přijímání se pravoslavní dívají s pohoršením jako na jednu z překážek ekumenismu, podobně jako my se díváme na svěcení žen v anglikánské církvi. Pro kněze je jistě snadnější podávat hostii na ruku. Ale pro kněze je také snadnější poznat věřícího v tom, kdo zbožně klečí, než v tom, kdo jen natahuje ruku. Musí však v každém případě podávat svaté přijímání s vědomím, že jednou budou před ním defilovat všichni, kterým podal živého a skutečného Božího Syna, ať už on sám nebo ti, které tím pověřil.

Je nemálo věřících, kteří by s vděčností přijali opět možnost přijímat Pána Ježíše na kolenou na připraveném klekátku. Když je to možné v Římě, mělo by to být možné i u nás.

-/š-

TELEVIZE

NOE

■ Vysílání denně 8.00 - 13.00 a 16.00 - 1.00
■ Denně: 8.00; 16.00 - Programová nabídka TV NOE
Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Neděle 1. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Z pokladů duše 7.10 Evangelium (P) 7.20 Na koberečku (45) 7.30 Slunce ve tváři 8.00 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 8.20 Kuklík a sova Vihuela (10. díl) 8.30 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina (P) 8.45 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdár 9.05 Ecce homo: Ing. Alena Paulíková 9.10 Pro zdraví 9.20 Pro víta mundi (84) - Dr. Stanislav Žák, CSc. 9.55 Krásy Čech a Moravy - Křivoklát 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Bílovec (L) 11.50 Z pokladů duše 11.55 Přímý přenos polední modlitby se Sv. otcem Benediktem XVI. 12.15 Zpravodajské Noeviny 12.25 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 12.45 Na koberečku (45) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Exit 316 (37. díl): Stres 16.25 Noční univerzita 16.45 Pro víta mundi (53) - Jan Tomiček 17.25 Deti 17.35 Otec Pio 19.05 Přírodní krásy Ameriky (2/3) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (483) (P) 20.35 Záznam slavnostního koncertu při příležitosti založení nadace CAMPANIUS 21.35 Valdocco 21.45 Kostel sv. Václava 22.00 Bez hábitu: Piaristé - Strážnice 23.00 První čtení 23.25 Kulatý stůl na téma: Adopce na dálku 0.55 Evangelium 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pondělí 2. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Kulatý stůl na téma: Adopce na dálku 8.35 Na koberečku (45) 8.50 Homilie Mons. Josefa Hrdličky u příležitosti 2. výročí vysílání TV NOE 9.10 Octava dies (483) 9.40 Cesty za poznáním: Spojené arabské emiráty 10.05 Slunce ve tváři 10.05 Přírodní krásy Ameriky (2/3) 11.40 Kuklík a sova Vihuela (9. díl): Potrestaný pytlák 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná 12.45 Zpravodajské Noeviny 12.55 Čtete z křesťanských periodik 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Píseň svobody 16.35 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 16.45 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdár 17.10 Exit 316 (37. díl): Stres 17.30 Zpravodajské Noeviny 17.40 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 18.00 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 18.35 Kuklík a sova Vihuela (10. díl): Straka zlodějka (P) 18.45 Já rád pracuji 19.15 Čtete z křesťanských periodik 19.25 Kostel sv. Václava 19.35 Cesty za poznáním: Spojené arabské emiráty 20.00 Z pokladů duše 20.05 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov (P) 20.25 Na koberečku (46) (P) 20.40 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 20.50 Noční univerzita: P. Angelo Scarano - Aby se Slovo stalo tělem 22.05 Píseň svobody 22.35 Octava dies (483) 23.00 Slavnostní koncert při příležitosti založení nadace CAMPANIUS 0.10 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdár 0.30 První čtení 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Úterý 3. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Octava dies (483) 7.35 Exit 316 (37. díl): Stres 7.55 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 8.15 Píseň svobody 8.45 Ecce homo: Ing. Alena Paulíková 8.50 Pro zdraví 9.05 Pro víta mundi (84) - Dr. Stanislav Žák, CSc. 9.40 Cesty za poznáním: Hohe Tauern, Námaskard, Yellowstone 10.10 Kulatý stůl na téma: Adopce na dálku 11.40 Kuklík a sova Vihuela (10. díl): Straka zlodějka 11.55 Z pokladů duše

12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Gospel Night 13.20 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (20) - Martin Dejdár 16.25 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 17.00 Zpravodajské Noeviny 17.10 Píseň svobody 17.40 Cesty za poznáním: Hohe Tauern, Námaskard, Yellowstone 18.10 Dětská televize (5/2008) 18.35 Kuklík a sova Vihuela (11. díl) (P) 18.45 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 18.55 Přírodní krásy Ameriky (3/3) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Misijní magazín (23) (P) 21.05 Tygři oceánů (8/15) (P) 21.30 Mladí - staří 21.55 Ecce homo: Ing. Alena Paulíková 22.00 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 22.35 Octava dies (483) 23.00 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 23.40 Cesty za poznáním: Hohe Tauern, Námaskard, Yellowstone 0.10 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná 0.50 Zpravodajské Noeviny 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Středa 4. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Misijní magazín (23) 8.05 Ecce homo: Ing. Alena Paulíková 8.10 Tygři oceánů (8/15) 8.35 Na koberečku (46) 8.55 Hlubinami vesmíru s Kamilem Hornochem 9.35 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 9.45 Zpravodajské Noeviny 9.55 Cesty za poznáním: Wadi Rum, Chobe River, Waterfalls Northern Iceland 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55 Z pokladů duše 12.05 Pro zdraví 12.15 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 15.50 Programová nabídka TV NOE 15.55 Noční univerzita: P. Angelo Scarano - Aby se Slovo stalo tělem 17.05 Přírodní krásy Ameriky (3/3) 18.15 Exit 316 (38. díl): Předsudky (P) 18.35 O Mlsákově (5/18) 18.45 Pro víta mundi (84) - Dr. Stanislav Žák, CSc. 19.25 Mladí - staří 20.00 Salesiáni v Brně (P) 20.20 Pro zdraví (P) 20.30 Manželská setkání v Hranicích na Moravě 2007 očima dětí 20.35 Zpravodajské Noeviny 20.45 Píseň svobody 21.15 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 21.35 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 22.10 Znovuzrození národa 23.05 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 0.40 Léta letí k andělům (15) - MUDr. Marie Svatošová 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čtvrtek 5. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Pro víta mundi (84) - Dr. Stanislav Žák, CSc. 7.45 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 7.55 Octava dies (483) 8.25 Noční univerzita: P. Angelo Scarano - Aby se Slovo stalo tělem 9.40 Cesty za poznáním: Spojené arabské emiráty 10.05 Exit 316 (38. díl): Předsudky 10.25 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 11.00 Krásy Čech a Moravy - Křivoklát 11.25 Na koberečku (46) 11.40 Kuklík a sova Vihuela (11. díl) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Přírodní krásy Ameriky (3/3) 13.10 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 16.25 Čtete z křesťanských periodik 16.30 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 16.40 Na koberečku (46) 17.00 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 17.35 Čtyřicet let velkého pátku 18.25 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 18.35 Kuklík a sova Vihuela (12. díl): Vandal vlk (P) 18.45 Ecce homo: Vla-

dimír Droppa (P) 18.50 Manželská setkání v Hranicích na Moravě 2007 očima dětí 19.00 Cesty za poznáním: Spojené arabské emiráty 19.30 Exit 316 (38. díl): Předsudky 19.50 Zpravodajské Noeviny (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro víta mundi (85) - Ing. Tomáš Havlíček (P) 20.45 Ecce homo: Vladimír Droppa 20.50 Na koberečku (46) 21.05 Octava dies (483) 21.30 Homilie Mons. Josefa Hrdličky u příležitosti 2. výročí vysílání TV NOE 21.50 Píseň svobody 22.20 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 23.00 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 23.10 Tygři oceánů (8/15) 23.35 Kulatý stůl na téma: Adopce na dálku 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pátek 6. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Noční univerzita: P. Angelo Scarano - Aby se Slovo stalo tělem 8.15 Čtyřicet let velkého pátku 9.10 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 9.45 Misijní magazín (23) 10.45 Cesty za poznáním: Hohe Tauern, Námaskard, Yellowstone 11.15 Octava dies (483) 11.40 Kuklík a sova Vihuela (12. díl): Vandal vlk 11.55 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Felicjanek 10 12.15 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 12.30 Píseň svobody 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 17.35 Salesiáni v Brně 17.55 Pro zdraví 18.05 Zpravodajské Noeviny 18.15 Exit 316 (38. díl): Předsudky 18.35 Zajac a lenivý horár (P) 18.45 Pro víta mundi (85) - Ing. Tomáš Havlíček 19.25 Cesty za poznáním: Hohe Tauern, Námaskard, Yellowstone 20.00 Z pokladů duše 20.05 Noemova pošta (červen 2008) (L) 21.40 Hlubinami vesmíru (P) 22.20 Manželská setkání v Hranicích na Moravě 2007 očima dětí 22.30 Zpravodajské Noeviny 22.35 Noční univerzita: P. Angelo Scarano - Aby se Slovo stalo tělem 23.50 Misijní magazín (23) 0.50 Octava dies (483) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Sobota 7. 6. 2008: 7.00 Programová nabídka TV NOE 7.05 Přírodní krásy Ameriky (3/3) 8.15 Ecce homo: Vladimír Droppa 8.20 Felicjanek 10 8.30 Pro zdraví 8.45 Cesty za poznáním: Ngorongoro Crater, Garden of the Gods, Mývatn 9.20 Salesiáni v Brně 9.40 Čtete z křesťanských periodik (P) 9.45 Exit 316 (38. díl): Předsudky 10.05 Čtyřicet let velkého pátku 11.00 Pro víta mundi (54) - Lucie Pracná 11.40 O Mlsákově (6/18) (P) 11.55 Z pokladů duše 12.00 Angelus Domini 12.05 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 12.15 Mladí - staří 12.40 Manželská setkání v Hranicích na Moravě 2007 očima dětí 12.50 Čtete z křesťanských periodik 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 14.45 Mše svatá z pouťi Radia PROGLAS a TV NOE (R) 16.05 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 16.25 Píseň svobody 16.55 Pro zdraví 17.05 Krásy Čech a Moravy - Český Krumlov 17.30 Do vienka dané... - Čipkárka z Pobeďina 17.45 Dětská televize (5/2008) 18.10 Oslava stých narozenin sestry Ctimily 18.20 Na koberečku (46) 18.35 O Mlsákově (6/18) 18.45 Zpravodajské Noeviny 18.55 Cesty za poznáním: Ngorongoro Crater, Garden of the Gods, Mývatn 19.25 První čtení (P) 19.50 Čtete z křesťanských periodik 20.00 Z pokladů duše 20.05 Stopy sv. Pavla v Turecku (P) 20.30 Homilie Mons. Josefa Kajneka z pouťi Radia Proglas a TV NOE (P) 20.50 Čtyřicet let velkého pátku 21.45 Léta letí k andělům (14) - Olga Kopecká-Valeská 22.10 Přírodní krásy Ameriky (3/3) 23.15 Pro víta mundi (85) - Ing. Tomáš Havlíček 0.00 Salesiáni v Brně 0.25 Gospel Night 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Srdečně zveme **seniory a další zájemce** na níže uvedené akce: **7. 6. 2008** – den pro prarodiče s vnoučaty • **14. 6. 2008** – IV. diecézní setkání seniorů • **28. 6.–5. 7. 2008** – pobyt pro prarodiče s vnoučaty „Prázdniny v Krkonoších“ – I. turnus – Marianum, Janské Lázně • **26. 7.–2. 8. 2008** – pobyt pro prarodiče s vnoučaty „Prázdniny v Krkonoších“ – II. turnus – Marianum, Janské Lázně • **16.–23. 8. 2008** – pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt (pro prarodiče, rodiče a vnoučata) – III. turnus – Marianum, Janské Lázně. **Informace a přihlášky:** Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: + 420 495 063 661, mobil: 737 215 328, e-mail: dcs@diecezezhk.cz, internet: <http://seniori.diecezezhk.cz>.

Charita Svaté rodiny Luhačovice pořádá ve spolupráci s Římskokatolickou farností Luhačovice **DĚTSKOU POUŤ NA PROVODOV-MALENISKA**. Mši svatou v kostele Panny Marie Sněžné na Maleniskách u Provodova bude sloužit P. Radek Maláč. **KDY:** v sobotu 7. 6. 2008. **SRAZ:** v 8.30 hodin u kostela sv. Rodiny Luhačovice. **NAVĚST:** v 15.15 hodin na autobusové nádraží. **S SEBOU:** pohodlnou obuv, pláštěnku, velkou svačinu, kapesné. **UPOZORNĚNÍ:** Za velmi nepříznivého deštivého počasí se akce nekoná!!!

Děti od 6 let, které pojedou bez doprovodu rodičů, budou pod dohledem Reginy Bittové – koordinátorky dobrovolníků. Akce se mohou zúčastnit i rodiče. Cestu na Provodov půjdeme pěšky přes Řetečov. Menší děti můžete dopravit na Řetečov, kde se k nám přidají (nahlaste při přihlášení), a zpět z Maleniska pojedeme autobusem. **Přihlásit se můžete pouze u p. Reginy Bittové nejpozději do 2. 6. 2008,** tel.: 737 012 235 nebo 577 132 355, e-mail: regina.bittova@caritas.cz. Tato akce je pořádána za podpory Ministerstva vnitra ČR a Zlínského kraje.

POUTNÍ MÍSTO KRÁLÍKY – z kalendáře akcí na rok 2008

Mariánské první soboty: 7. června – Mons. Josef Kajnek • 5. července – P. Pavel Hájek • Program: 9.00 růženec • 9.30 přednáška (host) • 10.15 Adorace, možnost zpovědi • 11.00 mše svatá • 12.00 přestávka • 13.00 volná beseda s pozvaným hostem • 13.30 pozhánání milostivým obrazem, závěr.

Vikendové duchovní obnovy: 20.–22. června – „Mluv Pane...“ (host) • 18.–20. července – Co znamená věřit (P. Nowicki) • Program: Duchovní cvičení začínají v uvedené první datum v 18.00 večer, kde se upřesní další program. Informace ohledně jídla a bydlení na www.poutnidum.cz.

Kontakt: Klášter redemptoristů, Kopeček 1, 561 69 Králíky, tel.: 465 631 744, e-mail: kraliky@cssr.cz, internet: www.kraliky-klaster.cz • **Poutní dům,** Dolní Hedeč 2, 561 69 Králíky, tel.: 465 631 178, mobil: 605 912 840, e-mail: info@poutnidum.cz, internet: www.poutnidum.cz.

Poutě na Svatém Antonínku v Blatnici pod Sv. Antonínkem v roce 2008: 15. 6. – hlavní pouť ke cti sv. Antonína, kdy slavíme 340 let od založení poutního místa. Mše sv. v 8, 9 a 10.15 hod. Mši svatou v 10.15 hod. slaví Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký – bude žehnat nový liturgický prostor. Slavnost bude pokračovat ve 14 hod. svátostným požehnáním a po něm bude následovat odpolední kulturní program – cimbálová muzika, ochotnické divadlo, ochutnávka vín atd. • 29. 6. – pouť sv. Petra a Pavla. Mše sv. v 9 a 10.15 hod. (P. Jan Linhart, spirituál Teologického konviktu) • 13. 7. – pouť nemocných – 15 hod. (P. Zdeněk Stodůlka, farář farnosti Blatnice pod Sv. Antonínkem).

„Zázračná medailka“ – přívěs na řet., zlato 14kar.: malá (14 mm) – 890 Kč, střední (16 mm) – 1450 Kč, velká (19 mm) – 2300 Kč. Zlaté růžencové prsteny – cca 2300 Kč (podle váhy). Zasiíláme na dobírku + pošt. a bal. do tří týdnů. Objednávky na adrese: L. Novotná, Wolkerova 48, 779 00 Olomouc, mobil: 721 428 521.

Liturgická čtení

Neděle 1. 6. – 9. neděle v mezidobí

1. čt.: Dt 11,18.26–28
Ž 31(30),2–3a.3b–4.17+25
Odp.: 3b (*Bud mi, Hospodine, ochrannou skálou.*)
2. čt.: Řím 3,21–25a.28
Ev.: Mt 7,21–27
Slovo na den: *Kdo nejedná, podobá se pošelému.*

Pondělí 2. 6. – nez. pam. sv. Marcelina a Petra

1. čt.: 2 Petr 1,2–7
Ž 91(90),1–2.14–15ab.15c–16
Odp.: srov. 2b (*Bože můj, v tebe doufám.*)
Ev.: Mk 12,1–12
Slovo na den: *Vysázel vinici a pronajal ji vinařům.*

Úterý 3. 6. – památka sv. Karla Lwanga a druhů

1. čt.: 2 Petr 3,12–15a.17–18
Ž 90(89),2.3–4.10.14+16
Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval utocištěm od pokolení do pokolení!*)
Ev.: Mk 12,13–17
Slovo na den: *Či je to obraz a nápis?*

Středa 4. 6. – ferie

1. čt.: 2 Tim 1,1–3.6–12
Ž 123(122),1–2a.2bcd
Odp.: 1a (*K tobě, Bože, zvedám své oči.*)
Ev.: Mk 12,18–27
Slovo na den: *Až lidé vstanou, budou jako andělé v nebi.*

Čtvrtek 5. 6. – památka sv. Bonifáce

1. čt.: 2 Tim 2,8–15
Ž 25(24),4–5ab.8–9.10+14
Odp.: 4a (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)
Ev.: Mk 12,28b–34
Slovo na den: *Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem.*

Pátek 6. 6. – nez. pam. sv. Norberta
1. čt.: 2 Tim 3,10–17
Ž 119(118),157.160.161.165.166.168
Odp.: 165a (*Hojný pokoj těm, kdo milují tvůj zákon, Hospodine!*)
Ev.: Mk 12,35–37
Slovo na den: *Zasedni po mé pravici.*

Sobota 7. 6. – nez. sobotní pam. P. Marie

1. čt.: 2 Tim 4,1–8
Ž 71(70),8–9.14–15ab.16–17.22
Odp.: 15a (*Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti, Pane.*)
Ev.: Mk 12,38–44
Slovo na den: *Dvě drobné mince.*

BREVIÁŘ PRO LAIKY

31. KVĚTNA – 7. ČERVNA 2008

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 1. 6.		PO 2. 6.		ÚT 3. 6.		ST 4. 6.		ČT 5. 6.		PÁ 6. 6.		SO 7. 6.			
Antifona	812	912	826	928	1692	1907	857	961	1708	1924	889	995	1666	1883		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	827	928	1693	1907	857	962	1708	1925	889	996	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	831	933	1693	1908	861	966	1710	1926	893	1000	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	697	787	831	933	1694	1908	861	966	1710	1927	894	1001	1669	1886		
Prosby	817	917	831	933	1694	1908	861	966	1711	1927	894	1001	1655	1886		
Závěrečná modlitba	697	787	1386	1553	1386	1553	862	967	1387	1554	1388	1555	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	697	787	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:																
	SO 31. 5.															
Hymnus	807	907	821	922	837	939	1698	1913	867	972	1714	1932	900	1007	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	840	943	1701	1916	871	976	1717	1934	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	697	786	697	787	840	943	1701	1916	871	977	1717	1935	904	1012	698	788
Prosby	811	911	826	927	841	944	1702	1917	872	977	1718	1936	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	697	787	697	787	1386	1553	1386	1553	872	977	1387	1554	1388	1555	698	788
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2008 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin: 31. 5. • 21. 6. • 26. 7. • 9. 8.

TAJEMSTVÍ EUCHARISTIE

Jean-Marie Lustiger • Z francouzštiny přeložili

Josef Jelínek a Jan Jones

Francouzský kardinál Lustiger v této knize umožňuje ponořit se do dějin eucharistie a jejího slavení a přibližuje slavnostní izraelskou velikonoční večeři, její obřad a její smysl. Se čtenářem prochází jednotlivé části mše svaté a ukazuje, že každý detail má v liturgii své místo.

Karmelitánské nakladatelství • Druhé vydání
Brož., 116 x 180 mm, 120 stran, 119 Kč

ČAS K UZDRAVENÍ

Luci Freedová - Penny Y. Salazarová • Z angličtiny přeložila

Zuzana Winterová

Potrat ovlivňuje život ženy ještě dlouho po samotném zákroku. Každá žena se s touto ztrátou vyrovnává jinak. Často dokonce tím, že ji popírá. Bojuje s bolestí hluboko uvnitř svého srdce. Autorky této knihy se během své praxe potkaly se stovkami žen s různými životními příběhy a přesvědčily se o tom, že skryté utrpení a smutek nemusí být definitivním údělem žen, které prošly zkušeností potratu a bojují s postabortivním syndromem. Zvou čtenářky, které si ještě stále nedokážou poradit s příliš velkou bolestí, na cestu vnitřního uzdravení, na cestu přijetí sebe sama a na cestu odpuštění a znovunabytí vnitřní krásy, kterou dal každé ženě sám Bůh.

Paulínky • Brož., 125 x 200 mm, 200 stran, 235 Kč

ZAKOTVIT V BOHU

Edita Hradecká

Knihka ukazuje, jak se lze – pokud v sobě vzbudíme touhu po pravdě, dobru a lásce – nenásilně, přirozeně a postupně otevírat Božímu působení a zakoušet Boží přítomnost. Učí začátečníky v modlitbě i ty pokročilejší, jaké postoje zaujímat ke stvořenému světu, k bližním, sami k sobě i k Bohu, abychom duchovně a mravně rostli a zráli. Nabízí podněty, jak zacházet se strachem, s myšlením a se vztahy k lidem i věcem. Varuje také před klamy a úskalími na duchovní cestě, zvláště před pokušením užívat magii a manipulovat psychickými silami. Snaží se vyjádřit skutečnost, že cílem života není moc, nýbrž láska a moudrost a že našim nejlepším, nenahraditelným Učitelem, Průvodcem a Spasitelem je Ježíš Kristus.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 116 x 180 mm, 80 stran, 79 Kč

ZAČÍT ZNOVU

Yves Boulvin • Z francouzštiny přeložila Tereza Hodinová

Často jsme tlačeni, abychom byli v životě „úspěšní“. Kdo z nás však nepoznal neúspěch v té či oné formě? Někteří znovu povstanou, jiní se jím nechají pohltit. Proč? Můžeme ze svých neúspěchů udělat příležitost k růstu a pokroku? Existuje cesta od neúspěchu k úspěšnému životu? A co je to ve skutečnosti úspěšný život? Na tyto otázky, které se dotýkají nás všech, přináší autor srozumitelné odpovědi vycházející ze zkušenosti a moudrosti.

Paulínky • Brož., 110 x 165 mm, 160 stran, 158 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2

147/2002

P.P.

D + I

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.